

19.06.2018

Kokousaika 19.06.2018 16:00 - 18:22

Kokouspaikka Töysänkatu 2 D, 2. krs, kokoushuone Moreeni

Läsnä

Jäsenet

Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Kari, Emma	varapuheenjohtaja
Diarra, Fatim	saapui 16:07, poissa: 117 §, 118 §
Harms-Aalto, Martina	poissa: 137 §
Jalovaara, Ville	
Kivekäs, Otso	
Kopra, Pia	
Korkkula, Vesa	
Malin, Petra	
Niskanen, Dani	
Saxberg, Mirita	
Laisaari, Johanna	varajäsen
	poistui 17:51, poissa: 128-141 §

Muut

Grönholm, Niclas	ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Järvenkallas, Satu	varhaiskasvatusjohtaja
Kukkonen, Arja	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Salo, Outi	perusopetusjohtaja
Harju, Carola	erityissuunnittelija
	saapui 16:05, poistui 16:35, läsnä: 119 §
Kemppi, Mauno	tilapalvelupäällikkö
Takanen, Kati	hallintojohtaja
Kopomaa-Weymarn, Mervi	ta. viestintäpäällikkö
Lax, Jaana	hallintoasiantuntija

Puheenjohtaja

Pia Pakarinen	apulaispormestari
	117-141 §

19.06.2018

Esittelijät

Liisa Pohjolainen	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja 117-118 §, 120-128 §
Satu Järvenkallas	varhaiskasvatusjohtaja 119 §, 133-136 §
Outi Salo	perusopetusjohtaja 129-132 §
Niclas Grönholm	ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja 137-139 §
Arja Kukkonen	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja 140-141 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jaana Lax	hallintoasiantuntija 117-141 §
-----------	-----------------------------------

19.06.2018

---

§	Asia	
117	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
118	Asia/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
119	Asia/17	Paviljonkipäiväkoti Violanpuistoa koskevan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta
120	Asia/3	Ilmoitusasiat
121	Asia/4	Viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu kaudella 2018 - 2019
122	Asia/5	Turvalaitejärjestelmien suunnittelu ja hankinta päiväkoteihin ja kouluihin
123	Asia/6	Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2017
124	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto toimialan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosille 2019–2028
125	Asia/8	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Jakomäen sydän -hankkeen 20.4.2018 päivätystä hankesuunnitelmasta
126	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta
127	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille
128	Asia/11	Oikaisuvaatimus peruskoulujen ja varhaiskasvatuksen erityiskuljetuksista lv. 2018 -2021
129	Asia/12	Kannelmäen peruskoulun lisätilan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta
130	Asia/13	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun tilapäisten opetustilojen vuokraamista koskevasta hankesuunnitelmasta
131	Asia/14	Oikaisuvaatimus rehtorin virkaan ottamisesta
132	Asia/15	Oikaisuvaatimus luokanopettajaksi ottamisesta
133	Asia/16	Päiväkoti Sarvaston toiminnan lakkauttaminen

19.06.2018

134	Asia/18	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusjohtajan viranhaltijan irtisanomista koskevasta päätöksestä
135	Asia/19	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
136	Asia/20	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
137	Asia/21	Oikaisuvaatimus kasvatus- ja koulutuslautakunnan viranhaltijan irtisanomista koskevasta päätöksestä
137	Asia/21	Begäran om omprövning av ett beslut om uppsägning av en tjänsteinnehavare som nämnden för fostran och utbildning har fattat
138	Asia/22	Oikaisuvaatimus viran täyttämättä jättämisestä
138	Asia/22	Begäran om omprövning gällande beslut att inte besätta en tjänst
139	Asia/23	Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
139	Asia/23	Sekretessbelagd (MyndOffL 24 § 1 mom. 25 p.)
140	Asia/24	Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän liiketoiminnan perustutkinnon tutkintokoulutuksen ja näyttöjen hankinta
141	Asia/25	Tarveselvitys Helsingin kielilukion väistötiloista

§ 117

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Pia Kopran ja Ville Jalovaaran sekä varatarkastajiksi Dani Niskasen ja Vesa Korkkulan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Pia Kopran ja Ville Jalovaaran sekä varatarkastajiksi Ted Apterin ja Vesa Korkkulan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 118

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavia 4.6.-15.6.2018 tehtyjä päätöksiä:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto 12.6.2018

29 § A1-kielen opetussuunnitelma vuosiluokille 1-2

30 § Jäsenen ja varajäsenen valinta Mellunmäen ala-asteen koulun johtokuntaan

31 § Suomenkielisen työväenopiston taiteen perusopetuksen käsityön opetussuunnitelman hyväksyminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja 4.-15.6.2018

43 § Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietosuoja-asioiden vastuuhenkilön nimeäminen

45 § Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla toimialajohtajalta viranhaltijoille

46 § Toimivallan siirtäminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla henkilöstöasioiden päätöksenteossa

Kasvatuksen ja koulutuksen hallintojohtaja 4.-12.6.2018

128 § Yksityiselle elinkeinonharjoittaja Sari Annika Karppiselle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2017 – 2018 kevätlukukaudelle

129 § Jamkicks Oy:lle maksettava avustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuodelle 2018 - 2019

130 § Kansallinen Lastenliitto – Helsingin piirijärjestö ry:lle maksettava avustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuodelle 2018 - 2019

131 § T Haukka Oy:lle maksettava avustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuodelle 2018 - 2019

132 § Kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sen suomenkielisen jaoston pöytäkirjanpitäjän määrääminen

133 § Hankinta, heijastinliivit, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

134 § Opetushallitus, valtionavustukset kielikylpytoiminnan laajentamiseen esi- ja perusopetuksessa

135 § Helsingfors Arbiksen ja Helsingin työväenopiston opinto-ohjelmien (2 kpl) 2018-2019 painatus

136 § Työnjohdollinen määräys 1.6.2018 lukien koskien tilausvaltuuksia

Kasvatuksen ja koulutuksen varhaiskasvatusjohtaja 6.-15.6.2018

31 § Bright Beginners Learning Centre Oy:n käynnistämistuen toinen hakemus

32 § Päiväkotien, ryhmäperhepäiväkotien ja perhepäivähoidon varakotien toiminta kesällä 2018

33 § Virkasuhteen täyttäminen, Merirasti-Siima, päiväkodinjohtaja, työavain 5-979-18

34 § Virkasuhteen täyttäminen, Herukka-Vaapukka, päiväkodinjohtaja, työavain 5-1015-18

35 § Virkasuhteen täyttäminen, Ahti-Hiekkalinn-Vellamo, Päiväkodinjohtaja, työavain 5-1017-18

Kasvatuksen ja koulutuksen tietohallintopäällikkö 4.-14.6.2018

20 § Esitystekniikan hankinta Munkkivuoren ala-asteelle

21 § CAD-tehotyöasemien hankinta Stadin ammattiopistolle

22 § AV-laitteiden hankinta Stadin ammattiopistolle

Päätökset löytyvät Helsingin kaupungin internet-sivuilta:

[Viranhaltijapäätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

19.06.2018

Asia/2

---

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 119

Paviljonkipäiväkoti Violanpuistoa koskevan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta

HEL 2018-004801 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä paviljonkipäiväkoti Violanpuistoa koskevan tarveselvityksen ja antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle 8.4.2018 päiväystä hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa Violan puiston ja sen pallokentän merkitystä alueen koulun ja lasten ulkoliikuntapaikkana ja kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa miettimään vielä vaihtoehtoisia paviljongin sijoituspaikkoja YL-tontilla tai muualla lähialueella. Kaikissa sijoitusmahdollisuuksissa pallokentän tulee säilyä käytössä, ja päiväkodin saattoliikenne täytyy rajata puistoalueen – mukaan lukien Saarekatu – ulkopuolelle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli Carola Harju.

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään päätösesityksen loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa Violan puiston ja sen pallokentän merkitystä alueen koulun ja lasten ulkoliikuntapaikkana ja kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa miettimään vielä vaihtoehtoisia paviljongin sijoituspaikkoja YL-tontilla tai muualla lähialueella. Kaikissa sijoitusmahdollisuuksissa pallokentän tulee säilyä käytössä, ja päiväkodin saattoliikenne täytyy rajata puistoalueen – mukaan lukien Saarekatu – ulkopuolelle.

Perustelu:

Lautakunta ei voi päättää paviljongin paikkaa, mutta Vallilan koulun ulkoliikuntapaikat sekä niiden turvallisuus ovat mitä suurimmassa määrin meille kuuluva asia. Tämä muotoilu korostaa näkemysme lähtökohtana näitä toimialaamme kuuluvia näkökulmia.

Kannattaja: Pia Kopra

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään tekemän ja Pia Kopran kannattaman vastaehdotuksen.

19.06.2018

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Violanpuisto
- 2 Violanpuisto c2-01 ASEMAPIIRUSTUS

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hyväksyä paviljonkipäiväkoti Violanpuistoa koskevan tarveselvityksen ja antaa kaupunkiympäristö-
lautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle 8.4.2018 päivä-
tystä hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 koh-
dan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta kos-
kevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Väestöennusteen mukaan koko keskisen suurpiirin 1–6-vuotiaiden las-
ten määrä lisääntyy vuosina 2017–26 noin 1500 lapsella, joista noin
1150 lasta Kallion peruspiirissä erityisesti Kalasataman alueen rakentu-
misen johdosta. Tällä hetkellä varhaiskasvatus ja esiopetus alueella 8
(Keskinen) varhaiskasvatuspalveluihin hakevien lasten määrä on suu-
rempi kuin alueella käytössä olevat tilapaikat. Koska lähialueella sijait-
sevat päiväkodit ovat täynnä tarvitaan palvelutarpeen kasvusta johtuen
tiloja viimeistään vuodenvaihteeseen 2018/19. Paviljonkirakennusta
voidaan mahdollisesti hyödyntää myös rakentuvan Kalasataman alu-
een varhaiskasvatuspalveluiden huipun tarpeen kattamisessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on esittänyt huhtikuussa 2017 kii-
reiseen palvelutarpeeseen toteutettavaksi tiloja noin 1 200 brm² vuokra-
paviljonkihankkeena. Hankkeen etenemistä on hidastanut soveltuvan
sijoituspaikan löytäminen alueelta. Tulevissa tiloissa on suunnitelmassa
järjestä joulukuusta 2018 lukien varhaiskasvatustoimintaa ja esiopetus-
ta 1–6-vuotiaille lapsille. Paviljonkipäiväkoti on käytössä viisi vuotta,
jonka aikana alueelle haetaan pysyviä päiväkotitiloja.

Suunnitteluperiaatteena on tuottaa yleispätevä ja muuntautumiskykyinen tilaratkaisu päiväkotitoiminnalle. Kaksikerroksinen paviljonkipäiväkoti rakennetaan Violanpuiston reunaan. Suunnitelmana on sijoittaa rakennus siten, että puiston hiekkakentästä jää nykyiseen laajuuteen verrattuna edelleen noin 2/3 osaa nykyiseen käyttöön. Paviljonkipäiväkodille tulee oma pieni aidattu piha, mutta se käyttää myös viereisen päiväkoti Violan ulkoilualuetta. Paviljonkipäiväkodin kokonaislaajuus on noin 1200 brm² ja huoneistoala noin 1110 htm². Tiloissa voidaan järjestää toimintaa arviolta 110–120 lapselle. Päiväkodin tilapaikat tarkennetaan vielä hankkeen valmistuttua.

Tilat on suunniteltu Helsingin kaupungin päiväkotien suunnitteluohjetta hyödyntäen. Tilat täyttävät rakentamismääräysten uudisrakentamiselle asetetut terveellisyyden ja turvallisuuden vaatimukset.

Hanke sisältyy vuokrahankkeena vuoden 2018 talousarvion vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjausohjelmaan vuosiksi 2018 – 21.

Kaupungin hallintosäännön mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin perustamisesta (15 luku 1§) Paviljonkipäiväkotia varten perustetaan uusi toimintayksikkö Vy Violanpuisto.

Kaupunkiympäristön toimialan hankesuunnitelmavaiheen arvion mukaan viiden vuoden ajalle on arvioitu kokonaisvuokra käyttäjälle 35,90 euroa/m²/kk, 43 080 euroa kuukaudessa eli 516 960 euroa vuodessa.

Hankkeen arvioidut muut käyttökustannukset ilman vuokramenoja ovat 1,15 miljoonaa euroa vuodessa, josta henkilöstömenojen osuus on 0,85 miljoonaa euroa.

Hankesuunnitelmavaiheessa arvioidut käynnistämiskustannukset noin 80 000. Kustannukset eivät sisällä tietohallinnon hankintoja. Hankkeen aiheuttamiin henkilöstö-, vuokra- ja muihin kustannuksiin on varauduttu vuoden 2018 talousarviossa.

Vuokrapaviljonkihankkeen valmistumisen tavoite on marraskuun loppu 2018. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun lausunto otetaan huomioon hankkeen toteutuksessa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on omalta osaltaan hyväksynyt paviljonkipäiväkoti Violanpuiston hankesuunnitelman 3.5.2018. (Päätöksessä hankkeen nimenä on käytetty Kalasataman paviljonkipäiväkoti, päiväkoti Violan väistötilat LPK paviljonki lisätilaksi.)

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen edellyttää, että palveluntarve ja paikkojen määrä ovat tasapainossa.

Palveluverkon kehittämisellä tuetaan lasten ja henkilökunnan hyvinvointia turvaamalla varhaiskasvatukselle turvalliset ja terveelliset tilat sekä ajanmukaiset ja viihtyisät oppimisympäristöt. Palveluverkkoa suunnitellaan niin, että perheiden tarpeisiin voidaan vastata mahdollisimman hyvin.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma Violanpuisto
- 2 Violanpuisto c2-01 ASEMAPIIRUSTUS

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristötoimiala
Taloushallintopalvelu

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.05.2018
§ 66

§ 120 Ilmoitusasiat

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat (asiakirjat löytyvät luottamushenkilöportaalista):

- Kaupunginvaltuusto 16.05.2018 § 105 Kulosaaren ostoskeskuksen asemakaavan muuttaminen (nro 12452, Svinhufvudintie 1):Kaupunginvaltuusto hyväksyi 42. kaupunginosan (Kulosaari) korttelin 24048 tontin 1 sekä katu- ja puistoalueen asemakaavan muutoksen 25.4.2017 päivätyn ja 3.10.2017 muutetun piirustuksen numero 12452 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.
- Kaupunginvaltuusto 16.5.2018 § 102 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma)seurantaraportti 2018: Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Kotikaupunkina Helsinki 2016, asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman seurantaraportin 2018.
- Kaupunginvaltuusto 30.05.2018 § 143Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannushankkeen enimmäishinnankorottaminen: Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kaisaniemen ala-asteen koulun perusparannus hankesuunnitelman enimmäishinnan korottamisen 844 000 eurolla arvonlisäverottomana siten, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat enintään yhteensä arvonlisäverottomana 12 093 000 euroa lokakuun 2017 kustannustasossa.
- Kaupunginhallitus 28.5.2018 § 384 Vuoden 2019 talousarvion ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelman raami ja laatimisohteet: Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteen mukaisesti vuoden 2019 talousarvioehdotuksen raamin ja vuosien 2019 - 2021 taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet ja lähettää ne lauta- ja johtokunnille otettavaksi huomioon talousarvioehdotusten valmistelussa. Samalla kaupunginhallitus päätti, että vuoden 2019 talousarviomäärärahojen taso tarkistetaan vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalveluain hintaindeksi) ja väestönkasvustakaupunkistrategiassa sovitulla tavalla talousarviovalmistelun edetessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.06.2018

Asia/3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.06.2018

Asia/4

§ 121

Viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu kaudella 2018 - 2019

HEL 2018-002264 T 02 05 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että viisivuotiaiden maksutonta varhaiskasvatusta (4 tuntia päivässä) järjestetään kokeiluna toimintavuonna 2018-2019 kokovuotisesti varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja noudattaen ja muutti tältä osin 17.4.2018 tehtyä päätöstään § 65.

Maksujen määräytyminen 4 tuntia ylittävän varhaiskasvatuksen osalta säilyy 17.4.2018 tehdyn päätöksen mukaisena.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on myönnetty Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää erillisrahoitusta viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeiluun ajalle 1.8.2018 - 31.7.2019. Ministeriö on myöntänyt 400 000 euroa kompensoimaan menetettyä maksutuloa. Kokeilu koskee vuonna 2013 syntyneitä lapsia.

Avustuksen myöntämisen reunaehdoja:

- Avustusta voidaan myöntää kunnalle, joka järjestää kaikille vuonna 2013 syntyneille lapsille 20 tuntia maksutonta varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta viikossa.
  - o Perheiltä ei saa periä tältä osin muita maksuja.
  - o Ylimenevästä varhaiskasvatuksesta voidaan periä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 6 §:n mukainen maksu.

- Yksityiset varhaiskasvatuspalvelujen tuottajat voivat olla mukana sopimalla asiasta kunnan kanssa.
- Avustusta saa käyttää vain kompensoimaan 5-vuotiaille järjestettävän 20 tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen aiheuttamaa asiakasmaksutulojen vähenemistä.
- OKM:n myöntämän avustuksen määrä kattaa 20 prosenttia toteutuneesta asiakasmaksutulojen vähenemisestä.
- Avustusten käytöstä on tehtävä selvitys viimeistään päätöksessä mainittuna päivänä.
  - Selvitykseen sisältyy sekä talousraportointi että tuloksellisuusraportointi.
  - Selvityksessä kartoitetaan avustuksen käytön tiedot, hankintojen kilpailutus, toteutuneet kustannukset sekä hankkeen toteutunut rahoitus avustuksen käyttöajalta.

Avustuksella tuettavan kokeilun tavoitteena on:

- selvittää, miten maksuttomuus vaikuttaa 5-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen,
- selvittää kokeilun vaikutusta perheen nuorempien lasten varhaiskasvatuksen osallistumisasteeseen,
- selvittää maksuttoman varhaiskasvatuksen kustannusvaikutuksia,
- edistää vanhempien työllistymistä,
- selvittää 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen toteutustapaa ja pedagogiikan kehittämistarpeita erityisesti suhteessa nykyiseen esiopetukseen sekä
- varhaiskasvatuksen palveluohjauksen kehittäminen.

Helsinki on aiemmin päättänyt viisivuotiaiden maksuttoman varhaiskasvatuksen (4 tuntia) järjestämisestä ja määritellyt toiminta-ajaksi esiopetuksen toimintavuoden. Nyt kokeiluvuonna, ministeriön edellyttämänä järjestämme viisivuotiaiden maksutonta varhaiskasvatusta koko vuoden, alkaen 1.8.2018 ja päättyen 31.7.2019.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

19.06.2018

Asia/4

Kasvatus ja koulutus

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 65

HEL 2018-002264 T 02 05 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että maksuttoman varhaiskasvatuksen (4 tuntia päivässä) lisäksi järjestettävän varhaiskasvatuksen maksut määräytyvät viisivuotiailla seuraavasti:

- kun varhaiskasvatusta on päivässä 4-5 tuntia, on maksu 20 % kokoikäisen varhaiskasvatuksen maksusta,
- kun varhaiskasvatusta on 5-7 tuntia päivässä, on maksu 40 % kokoikäisen varhaiskasvatuksen maksusta, ja
- kun varhaiskasvatusta on yli 7 tuntia päivässä, on maksu 65 % kokoikäisestä varhaiskasvatuksen maksusta.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että viisivuotiaiden maksuton varhaiskasvatus järjestetään noudattaen Helsingissä päätettyjä esiopetuksen toiminta-aikoja.

27.03.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

§ 122

Turvalaitejärjestelmien suunnittelu ja hankinta päiväkoteihin ja kouluihin

HEL 2018-005777 T 02 08 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valtuuttaa toimialajohtajan hankkimaan ja tilaamaan turvalaitejärjestelmien suunnittelua ja hankintoja päiväkoteihin ja kouluihin enintään 2 700 000 euron (alv 0%) arvosta vuoden 2018 aikana.

Laitteet kustannetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tililtä 450001. Hankenumero 1489246045. Suunnittelu ja hankinnat toteutetaan yhdessä Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Julle Keihänen, hankintalakimies, puhelin: 310 89498
julle.keihanen(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Martti Kukkonen, tietoturvapäällikkö, puhelin: 310 20350
martti.kukkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan päiväkodeissa, kouluissa ja joissain muissa toimipisteissä uusitaan tai hankitaan kokonaan uutta turvalaitetekniikkaa, muun muassa kulunvalvonta-, kameravalvonta- ja rikosilmoituslaitteistoa. Kohteita on yhteensä noin 77 kappaletta.

Lisäksi kouluihin, joissa jo on kulunvalvontajärjestelmä, hankitaan hätä-sulkupainikkeet, joilla voidaan sulkea koulun kaikki ulko-ovet.

Hankintasuunnitelma, joka perustuu arvioihin, on alla. Tarkempi hankintasuunnitelma tehdään suunnitelun yhteydessä.

19.06.2018

- Kulunvalvonnan hätäsulkupainikkeet 350 000 euroa.
- Päiväkotien rikosilmoituslaitteiston tiedonsiirtojärjestelmän päivitys 60 000 euroa.
- Kaikkien päiväkotien ja leikkipuistojen turvajärjestelmien kartoitus 30 000 euroa.
- 41 kohteen olemassa olevien turvajärjestelmien korjaus 350 000 euroa.
- 35 kohteen turvajärjestelmien suunnittelu, hankinta ja asennus ja käyttöönotto 1 910 000 euroa.

Kustannukset ovat yhteensä enintään 2 700 000 euroa.

Turvalaitejärjestelmien kartoitus, suunnittelu, hankinta, asennus ja käyttöönotto tehdään yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, joka tekee varsinaiset kilpailutukset.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Julle Keihänen, hankintalakimies, puhelin: 310 89498
julle.keihanen(a)hel.fi
Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi
Matti Kukkonen, tietoturvapäällikkö, puhelin: 310 20350
matti.kukkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatus ja koulutus

§ 123 Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2017

HEL 2017-013629 T 11 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti merkitä tiedoksi liitteenä olevan Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2017.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Johanna af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: 310 32044
johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöraportti 2017
- 2 Miljörapport 2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät kaupunkistrategia ja ympäristöpolitiikka sekä kaupungin-hallituksen hyväksymät talousarvio-ohjeet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmia, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan vaikutuksia ympäristöön sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Jatkossa ympäristöraportissa raportoidaan myös päästövähennysohjelman edistymistä. Toimialojen ja liikelaitosten vastaukset ja ympäristötilinpitotiedot julkaistaan avoimena datana ja koko raportti on julkaistu osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristöpalveluiden kokoamaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tiedoja kaupungin toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Seuraavassa joitakin keskeisiä poimintoja ympäristöraportista:

Kaupunkistrategian 2017–2021 mukaan Helsingissä toteutetaan modernia ilmastovastuuta. Tavoitteena on vähentää päästöjä 60 prosenttia vuoteen 2030 ja olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman laatiminen käynnistyi lokakuussa ja sen valmistelua ohjasi syksyllä perustettu kaupunkitasoinen päästövähennystyöryhmä. Helmikuuhun 2018 mennessä järjestettiin kahdeksan tilaisuutta. Työpajoihin kutsuttiin yritysten edustajia, kuntalaisia ja kansalaisjärjestöjä. Lisäksi ohjelman luonnos oli avoimesti kaikkien saatavilla ja kommentoitavissa osoitteessa www.stadinilmas-to.fi. Rakentamisen ja liikenteen päästövähennyspotentiaalista teetettiin ulkopuoliset arvioinnit. Lisäksi rakennusten osalta merkittävimmistä toimenpiteistä teetettiin alustavat taloudellisten vaikutusten arvioinnit.

Kaupungin ilmastotyöryhmä laati vuoden 2017 alussa esityksen Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen linjauksiksi 2017–2025. Linjauksissa esitellään sopeutumisvisio eli millainen on ilmastokestävä Helsinki 2050, jota avataan neljän teemaan avulla: varautuminen, integrointi, kehittäminen sekä kokonaistaloudellisuus ja liiketoimintamahdollisuudet.

Helsingin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt olivat noin 24 prosenttia alemmat kuin vuonna 1990. Helsingin vuoden 2020 kokonaispäästötavoite (-30 %) saavutetaan, mikäli kokonaispäästöt putoavat 6 prosenttia nykyisestä. Tälle tasolle lähes päästäisiin, mikäli kaukolämmön päästöt palaisivat vuoden 2015 tasolle.

Smart & Clean -säätio käynnisti kahdeksan kokonaisvaltaista muutostekoa, joita toteutetaan julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä, yli kaupunki- ja sektorirajojen. HAQT Helsinki Air Quality Testbed -projektissa Helsinkiin luotiin vuoden aikana maailman ensimmäinen koko kaupungin kattava ilmanlaadun sensoriverkko, joka melkein kolminkertaisti mittauspisteet. BioSata-hankkeessa taas vaihdetaan kaikki pääkaupunkiseudun bussit ja Staran työkoneet käyttämään jäte- ja tähdepohjaisia biopolttoaineita vuoteen 2020 mennessä.

Helsingin ilmanlaatu on parantunut viimeisten vuosikymmenien sekä vuosien aikana ja on kansainvälisesti vertaillen hyvää. EU:n ilmanlaatu-direktiivin terveysperusteinen typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy kuitenkin yhä paikoitellen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Vuoden 2017 alusta astui voimaan kaupungin uusi ilmansuojelusuunnitelma. Toimenpiteillä pyritään vähentämään liikenteen typpidioksidipäästöjä niin, että raja-arvon alle päästään mahdollisimman pian.

Ympäristömelu vaikuttaa vahvasti elinympäristön laatuun ja yleiseen viihtyvyyteen. Suurin meluhaittojen aiheuttaja Helsingissä on tieliikenne. Vuonna 2017 valmistuneen meluselvityksen mukaan 37 prosenttia helsinkiläisistä asuu alueilla, joilla tieliikenteen aiheuttama melutaso ylittää päiväaikaan ohjearvotason 55 dB. Uusi meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022 valmistui ja olennaista siinä on meluhaittojen ennaltaehkäisy, jota tehdään maankäytön ja liikenteen suunnittelussa. Melutasoja alennetaan puolestaan melua vaimentavilla päällysteillä, alentamalla nopeusrajoituksia ja vähentämällä nastarenkaiden käyttöä.

Kaupunkipyöräpalvelu laajeni edellisvuoteen nähden kolminkertaiseksi ja vakiinnutti paikkansa osana kaupunkiliikettä. Kaupunkipyörät ovat kansainvälisesti vertaillen Helsingissä erittäin suosittuja: yksittäisiä pyörämatkoja tehtiin kaudella 2017 peräti 1,6 miljoonaa. Erityisen vilkasta pyörien käyttö on ollut metroasemien läheisyydessä ja työmatkaliikenteen huipputunteina.

Helsingin ja Turun toisen yhteisen Itämeri-toimenpideohjelman 2014–2018 visio on puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri. Ohjelman 75 toimenpiteestä oli käynnissä vuoden lopussa yli 40, ja viisi oli valmistunut. Erityisesti roskaantumiseen, hulevesiin ja vedenalaisen melun selvittämiseen liittyvät toimet ovat vauhdittuneet. Ympäristöministeriön kärkihankerahoituksella alkoi Espoon kanssa yhteinen kaksivuotinen Kaupunkivesistöt kuntoon -hanke, jossa on tavoitteena vähentää ravinteiden ja haitta-aineiden kuormitusta Itämereen parantamalla hulevesien laatua. Hankkeessa pilotoidaan biohiileen ja juurakkoon perustuvaa käsittelyä hulevesien puhdistamiseen. Menetelmän avulla voidaan myös vähentää kuormitusta, hallita tulvahuippuja sekä vahinkotilanteissa päästöjen leviämistä.

Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 toteuttaminen jatkui. Korkeasaarenluodon ja Kivinokan vanhan metsän luonnonsuojelualueille laadittiin rauhoitusesitys sekä hoito- ja käyttösuunnitelma. Kivinokan vanha metsä annettiin syntymäpäivälahjaksi Suomelle ”Luontolajani 100-vuotiaalle” -kampanjassa.

Merkittävimpiä kaupungin hoitamia pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asumiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsaaren projektialueet. Yleisten alueiden työmailla hyötykäyttettiin pilaantumattomia kaivumaita ja kiviainesta 1 110 292 tonnia. Hyötykäytön ansiosta säästyi noin 6,8 miljoonaa euroa ja 360 000 litraa polttoainetta ja päästöt vähenivät 900 000 kgCO₂e. Eniten massoja hyötykäyttettiin Länsisataman projektialueella.

Maaliskuussa 2018 valmistui Ilmatieteenlaitoksen kanssa tehty ilmastoriskien arviointiraportti, jonka mukaan keskeisimpiä riskejä ovat rankka-

sateen aiheuttamat hulevesitulvat, vesistötulvat, liukkaus, äärimmäiset ja poikkeavat talviolosuhteet, pimeyden aiheuttamat kaamosoireet, helleaallot, kuivuus ja Itämeren rehevöityminen. Arviointi vastaa myös Compact of Mayors -ilmastoaloitteen vaatimukseen.

Kevennetty Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi kaupungin toiminnassa. Järjestelmä on käytössä tai rakenteilla kolmella toimialalla tai niiden osassa, kaupunginkansliassa, kahdessa liikelaitoksessa, Korkeasaaren eläintarhassa sekä 12 tytäryhteisössä. Organisaatiomuutoksen myötä Ekokompassi-toimintaa pyritään kehittämään ja yhtenäistämään kohti toimialakohtaisia ympäristöjärjestelmiä. Kaupunkiorganisaatiossa toimii tällä hetkellä 731 koulutettua ekotukihenkilöä. Myös useissa tytäryhteisöissä toimii koulutettuja ekotukihenkilöitä. Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit-verkostossa on mukana jo yli 60 suurta yritystä ja tukijäsentä, jotka hillitsevät ilmastonmuutosta yhteistyössä kaupungin kanssa.

Kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja tilastot -yksikkö tutki helsinkiläisten ja vantaalaisten ympäristöasenteita vuonna 2017. Myönteisyys on asenteiden tasolla vahvaa. Noin 80 prosenttia painottaisi enemmän ympäristöä kuin talouskasvua, jos nämä joutuvat vastakkain ja lähes yhtä moni katsoo, että ympäristönsuojelu ja talouskasvu ovat mahdollisia myös samanaikaisesti. Osuus on kasvanut edellisestä kyselystä ja erityisesti nuoret uskovat ympäristönsuojelun ja talouskasvun yhtäaikaista suuteen.

Helsingin kaupungin ympäristökulut, poistot mukaan lukien, olivat yhteensä 89 miljoonaa euroa (2,1 % kaupungin toimintakuluista). Suurimmat kuluerät kaupungille olivat alueiden puhtaanapidon ja jätehuollon (24 %), ilmastonuojelun (20 %) sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisen (17 %) aiheuttamat kulut. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 145 miljoonaa euroa (23,5 % kaupungin käyttöomaisuusinvestoinneista). Ympäristötuotot olivat 11,5 miljoonaa euroa (1,0 % kaupungin toimintatuotoista).

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt ympäristöraportin 13.6.2018.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Johanna af Hällström, ympäristötaloussuunnittelija, puhelin: 310 32044
johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ympäristöraportti 2017
- 2 Miljörapport 2017

19.06.2018

Asia/6

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 124

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto toimialan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosille 2019–2028

HEL 2018-002676 T 02 02 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelulle toimialan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosille 2019–2028 ja ehdotuksesta vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjaushankkeista vuosiksi 2019–2021:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kaupunkistrategian 2017–2021 linjausta turvallisista ja terveellisistä oppimisympäristöistä ja kiinteistöstrategian suunnitelmaa sisäilmaongelmista kärsivien koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen rakennusten korjaamisesta tai korvaamisesta uusilla rakennuksilla kauan odotettuna ja välttämättömänä linjauksena, jonka toteuttamiseen on varauduttu lisäämällä varoja talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2019–2028.

Toimialan kannalta on 10-vuotisessa talonrakennushankkeiden investointitarkastelussa tärkeää varmistaa toimintaa ja uutta varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmaa tukevat sekä oikea-aikaiset lakisääteiset varhaiskasvatuksen tilapaikat, lähikouluperiaatteen mukaiset perusopetuksen oppilaspaiikat, koulutustakuun toteutuminen sekä terveellinen ja turvallinen oppimisen ympäristö. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo mainittujen osa-alueiden olevan tärkeydeltään samanarvoisia.

Kaupungin sisäisen työnjaon mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmaisee tilatarpeensa ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilojen toteutuksesta sekä kunnossa- että ylläpidosta. Hankkeiden tilasuunnittelu edellyttää nopeata ja oikea-aikaista yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, henkilöresurssien riittävyys hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa molemmilla toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialan tulee toteutuksessa ja kunnossapidossa varmistaa oppimisen tilojen turvallisuus ja terveellisyys sekä perusparannushankkeiden ajoittamisessa että niiden toteutuksen aikana. Kasvaneeseen hankemäärään ja uusiin hankemalleihin tulee varautua budjetoinnissa, ettei lisävuokravaikutukset kuluta opetukseen varattua määrärahaa. Palvelutilojen talonrakennushankkeissa on huomioitu kaupunkistrategian tavoitteiden lisäksi tilojen oikea-aikaisuus ja rakennushankkeiden vaikuttavuus palveluihin. Turvallisuus ja terveellisyys, energiatehokkuuden, ylläpitokustannusten ja tilankäytön tehosta-

minen sekä palvelujen kokonaiskustannusten vähentäminen ovat kriteerejä hankkeiden priorisoinnissa.

Vuoden 2019 talousarvion laatimisoheessa lautakuntia pyydetään arvioimaan huolellisesti toimialan tilojen korjausinvestointiohjelma ja sen riittävyys erityisesti sisäilmakorjausten näkökulmasta toimialalla olevan viimeisimmän tiedon sekä kiinteistöstrategian valossa. Huonokuntoisten ja sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korvaaminen uudisrakennuksilla lisää hankkeiden rakennuskustannuksia. Kiinteistöstrategian linjausten mukaisesti sisäilmahankkeilla ei tule olla toimialalle vuokravaiikutusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä valmisteleva rakentamisohjelmaluonnos vuosille 2019-2028 on sopeutettu kaupunginhallituksen 28.5.2018 hyväksymään talousarvio-raamiin. Kaupunkiympäristön toimiala esittää osaa akuuteista ja uusiin toteutusmalleihin soveltuvista hankkeista toteutettavaksi vuokra- ja osakehankkeina.

Rakentamisohjelmaluonnoksessa on toimialalla yhteensä 131 hanketta, joista uudis- ja lisärakennushankkeita on 73 ja korjaushankkeita on 58.

Koulu- ja oppilaitosrakentamisen sekä päiväkotirakentamisen tarve ja tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee huolehtia siitä, että se voi tarjota tarpeelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä lukio- ja aikuiskoulutuksen sekä vapaan sivistystyön asiakkaille. Toimiala huolehtii osaltaan myös koulutus- ja nuorisotakuun toteutumisesta Helsingissä. Ammatillisen peruskoulutuksen osalta edellytetään, että koulutuksen järjestäjällä tulee olla taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset käynnistää ja toteuttaa koulutus laadukkaasti tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja tarvittavilla laitteilla.

Tavoitteena on huolehtia strategiaohjelman mukaisesti koulutustarpeen edellyttämällä tavalla ja valtakunnallisten laatutavoitteiden pohjalta määrällisesti tarkoituksenmukaisesta tiloista eri alueilla pääkaupunkiseudun työelämätarpeet otetaan huomioon. Koulutuspalvelut järjestetään kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta noudattaen, terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja vuorovaikutusmahdollisuuksia edistäen sekä syrjäytymistä ja alueellista eriarvoisuutta ehkäisemällä.

Uusi varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelma sekä oppimisen digitalisaatio mahdollistavat uudenlaisen ja tilatehokkaamman palvelurakennuksen sekä ympäristön tilojen käytön. Tilankäyttöä tehoste-

taan suunnittelemalla joustavia ja muunneltavia tiloja ja käyttämällä ruokasali-, aula-, käytävä- sekä muita tiloja oppimisen tiloina. Toteutettavat muuntojoustavat opetustilat lisäävät tilatehokkuutta, jota parannetaan myös asiakaspaikkoja lisäämällä.

Tilojen yhteiskäytöllä tehostetaan toimialan tilankäyttöä ja varmistetaan, että kaikki kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilat ovat tehokkaassa käytössä. Ylimääräisistä tiloista luovutaan alueilla, joissa oppilasmäärä laskee pysyvästi. Uusilla ja kasvavan oppilasmäärän alueilla huolehditaan palvelujen oikea-aikaisesta toteutuksesta. Perusparanusten yhteydessä tarvittavien väistötilojen käyttö ja kustannukset optimoidaan käyttämällä niitä useiden lähekkäin sijaitsevien koulujen väistötiloina peräkkäin.

Toimialan hankkeista 44 on varhaiskasvatuksen-, 42 perusopetuksen-, 12 ruotsinkielisten palvelujen-, 21 lukio- ja ammatillisen sekä vapaan sivistystyön- ja 21 palvelujen yhteishanketta. Rakentamisohjelmassa olevien hankkeiden lisäksi toimialalla toteutetaan vuosittain lukuisia pieniä toiminnallisia muutoshankkeita.

Lisäksi kaupunkistrategiassa on mainittu kohdennettuja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimenpiteitä, joilla on vaikutusta tilainvestointeihin.

Hankkeet suunnitellaan ja toteutetaan läpinäkyvästi ja osallistaen.

Asiakasmäärien kasvu

Kasvatuksen ja koulutuksen asiakkaita ovat kaupungin suomen- ja ruotsinkielisten varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten oppilaat ja opiskelijat sekä vapaan sivistystyön opiskelijat. Laskentapäivänä syyskuussa 2017 oli päivähoidossa 25 080 lasta, peruskouluissa vuosiluokilla 1–9 oli 41 170 oppilasta ja kaupungin lukioissa 8 013 opiskelijaa. Stadin ammattiopiston opiskelijoita 8 827 ja työväenopistojen asiakasmäärä oli 97 991.

Koko Helsingin asiakasmäärä (sisältää kaikki äidinkielet) kasvaa merkittävästi rakentamisohjelmakauden aikana. Varhaiskasvatuksen 1–6-vuotiaiden ikäluokan arvioidaan kasvavan 1.1.2017 toteumasta (39 491) vuoden 2027 ennusteeseen (44 194) mennessä kaikkiaan noin 4 703 lapsella, peruskoulun 6–14-vuotiaiden ikäluokan määrän arvioidaan kasvavan 10 047 oppilaalla ja toisen asteen 15–17 vuotiaiden ikäluokan kasvun arvio on 3 900 opiskelijaa samalla aikavälillä. Ikäluokan 18–24-vuotiaat ennustetaan vähenevän 3 781 henkilöllä, 25–64-vuotiaiden ikäluokan kasvavan 31 880 henkilöllä ja yli 65 vuotiaiden ikäluokan niin ikään kasvavan 21 055 henkilöllä samalla aikavälillä.

Lautakunta huomauttaa, että koska toimialan asiakasmäärän kasvu (2,4 %) on noin puolet korkeampi kuin kaupungin koko asukasluvun kasvu (1,2 %), tulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talonrakennushankkeisiin kohdistaa nykyistä enemmän resursseja.

Tilankäytön arviointi

Palvelujen järjestämiseen ja toimialan tilatarpeeseen vuosina 2019–2028 vaikuttavat kaupunkistrategiaan kirjatut tavoitteet. Toiminnan muutoksella, jossa koko kaupunki on oppimisen ympäristö on vaikutus tilankäytön tehostumiseen.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen ja jo syksystä 2018 käynnistyvä viisivuotiaiden neljän tunnin maksuton varhaiskasvatus lisäävät osaltaan palvelutilojen tarvetta.

Vuosittaisen palveluverkkotarkastelun avulla arvioidaan ja tehostetaan toimialan tilankäyttöä. Varhaiskasvatuksessa sijoitetaan toimintaa kaupungin omistamiin tiloihin. Koulun ja päiväkodin yhteishankkeissa voidaan yhteisillä keittiö-, ruokasali-, liikunta- ja hallinnon tiloilla tehostaa tilankäyttöä. Sekä ammatillisen koulutuksen reformi että opetuksen keskittäminen tulevaisuudessa Roihupellon kampukselle tulevat tehostamaan ammatillisen koulutuksen tilankäyttöä merkittävästi. Vapaa sivistystyö keskittää toimintaansa toimialan tiloissa, jolloin saavutetaan säästöä valvonta- ja siivouskuluissa.

Uusien ja perusparannettavien oppimisympäristöjen tilamitoitusta, suunnittelua ja tilan käyttöä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa ohjaavat ympäristökeskuksen ja opetushallituksen ohjeet ja suositukset, uudet varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, digitalisaatio sekä ammatillisen reformin tuomat muutokset tilatarpeeseen sekä kaupunkistrategian linjaukset. Varhaiskasvatuksen tilojen suunnittelussa noudatetaan ympäristökeskuksen ohjeita ja päiväkodin käsikirjaa, koulu- ja oppilaitosten tilasuunnitteluohjeita päivitetään.

Tilankäyttöohjelman mukaan suunnitelmakaudella 2019–2028 tilankäyttö tehostuu. Uudella toimialalla tilankäyttötaulukoiden tarkastelualueita on lisätty, jolloin kaikilta alueilta ei ole käytettävissä aikaisempien vuosien vastaavia vertailulukuja.

Varhaiskasvatuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta kohden arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tasosta 9,05 htm² tasoon 9,45 htm² vuoteen 2027 mennessä (kasvun taustalla 5 vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus). Perusopetuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta kohden arvioidaan tehostuvan vuoden 2019 tasosta 11,66 htm² tasoon 11,13 htm² vuoteen 2027

mennessä. Lukioiden (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta kohden arvioidaan tehostuvan vuoden 2019 tasosta 9,59 htm² tasoon 9,10 htm² vuoteen 2027 mennessä ja ammatillisen opetuksen vuoden 2019 tasosta 16,57 htm² tasoon 15,40 htm² vuoteen 2026 mennessä.

Tilankäytön tehostamisen seurauksena kiinteistöjen ilmanvaihdon ja muiden teknisten järjestelmien sekä saniteetti- ja ruokahuollon tilojen lisääntynyt tarve aiheuttaa erikokoisia perusparannus- ja korjaustarpeita, jotka toteutuessaan nostavat osaltaan toimialan vuokratukustannuksia suunnitelmakaudella 2019–2028.

Tilankäytön tehostamiseen toimialalla vaikuttaa:

Lapsi-, oppilas- ja opiskelijamäärän voimakas kasvu on lisännyt ja edelleen lisää tilantarvetta seuraavan 10 vuoden aikana.

Rakennusten huonokuntoisuus ja riittämätön ilmanvaihto vaikeuttaa olemassa olevien tilojen nykyistä tehokkaampaa tilankäyttöä.

Helsingissä suojeltujen ja teknisesti vaikeasti muutettavien rakennusten määrä vaikeuttaa tilojen käyttöä tehokkaasti, joustavasti sekä pedagogisesti parhaalla mahdollisella tavalla.

Tilankäyttöä tehostetaan toimialalla seuraavasti:

Toimiajan vuosittaisella palveluverkkotarkastelulla, toimialan ja kaupunkiympäristön yhteisillä tilaverkkotarkastelulla kartoitetaan toimialan tilantarvetta. Tarpeettomista tiloista luovutaan alueilla, joissa oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti.

Uusia toimintoja sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin tiloihin. Tilojen yhteiskäyttöä toimialalla ja kaupungin muiden toimijoiden kesken lisätään. Muiden toimialojen/toimijoiden toiminnan sijoittuminen kouluille tuottaa säästöä koko kaupungin mittakaavassa.

Uudet varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat sekä digitalisaatio mahdollistavat tehokkaamman tilankäytön.

Tilojen ilta- ja vapaa-ajankäyttöä lisätään opetustiloissa, samoin työväenopistojen ja taiteen perusopetuksen sijoittumista ja keskittämistä toimialan olemassa oleviin tiloihin.

Rakennuskannan huonon kunnon vuoksi lisääntyviin sisäilmalähtöisiin ja muihin perusparannuksiin pyritään löytämään väistötilaketjuja olemassa olevista kaupungin kiinteistöistä sekä järjestelemään perusparannushankkeiden ketjutusta siten, että viipalerakennuksia voidaan käyttää useiden lähekkäin sijaitsevien koulujen väistötiloina peräkkäin.

Kaupunkiympäristön talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksen
2019–2028 kommentointi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on maaliskuussa 2018 vastannut kaupunkiympäristön hallintokunnille esittämään tiedusteluun koskien investointiehdotusta vuosille 2019–2028 (liitte 1). Toimialan vastaus on laadittu yhteistyössä palvelukokonaisuuksien kanssa ja esitelty toimialan sisäilmatyöryhmälle.

Kaupunkiympäristötoimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelun 29.5.2018 päivätty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnos vuosiksi 2019–2028 (liite 3) ja ehdotus vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjaushankkeista vuosiksi 2019–2021 (liite 4) vastaavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkemystä toimialan tilatarpeesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa kiinnittää kaupunkiympäristön toimialan huomiota seuraaviin seikkoihin:

Kaavoituksessa on huomioitava kasvatuksen ja koulutuksen tilatarpeet, että kasvavalle asiakasmäärälle saadaan oikea-aikaisesti toteutettua tarvittavat palvelut. Palveluille tulee varata riittävät piha- tai ulkoilualueet sekä sisäliikuntamahdollisuudet, jotka toimivat myös asukaskäytössä. Kulunvalvonnan ja lukituksen kustannukset tulee huomioida rakentamishjelmassa.

Akuutit lisätila- ja väistötilatarpeet vaativat suunnittelussa ja toteutuksessa nopeaa ja sujuvaa sisäistä yhteistyötä.

Elinkaari- ja allianssihankkeita suunniteltaessa tulee huomioida henkilöresurssien riittävyys.

Perusparannusten rakennussuojelusta johtuvat rakentamisen lisäkustannukset tulisi kuulua kiinteistön omistajalle, lisävuokravaikutukset eivät saa kuluttaa opetukseen varattua määrärahaa.

Budjetointia varten tarvitaan oikean suuruinen arvio hankkeiden vuokravaikutuksista. Toteutuva vuokra ei saa ylittää hankepäätöksen vuokraa.

Kaikki muutokset vuokrissa tulee ilmoittaa toimialalle oikea-aikaisesti talousarvioesityksen laatimisaikatauluun nähden.

Varmistetaan kaupunkistrategiaan kirjattujen tavoitteiden toteutuminen aikataulussa. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisen ja jo syksystä 2018 käynnistyvän viisivuotiaiden neljän tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen tarvitsemat tilat.

Myllypuroon muodostetaan kansainvälisesti kiinnostava rakennusalan osaamiskeskittymä, jossa Stadin ammatti- ja aikuisopisto toimii yhteistyössä ammattikorkeakoulu Metropolian sekä alan yritysten ja ympäröivän yhteisön kanssa. Tähän toimipaikkaan keskitetään Stadin ammatti- ja aikuisopiston rakennusalan ja talotekniikan koulutus.

Edistetään Urhea-kampusta, urheiluosaamisen keskittymää, joka muodostuu Mäkelänrinteen lukion laajennuksesta, urheiluhallista sekä opiskelija-asuntorakennuksista.

Ohjelmaluonnos poikkeaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan maaliskuun luonnoksesta seuraavasti:

Helsingin kielilukion ja päiväkotit Kaartintorpan hankkeita ei ole aikais-tettu.

Hoplaxskolan Lokkalantien toimipisteen, Kruunuhaan yläasteen, Käpylän peruskoulun Väinölänkadun ja Untamontien toimipisteiden, Laut-tasaaren ala-asteen Myllykallion toimipisteen, päiväkotit Myllytontun ja Mustapuron, Mustakiven korttelitalon ja Pihlajiston ala-asteen hankkei-ta on myöhennetty aikataulujen viivästymisen vuoksi.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että Tilankäytön arviointi -kohdan kuu-des kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti: Varhaiskasvatuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta kohden arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tasosta 9,05 htm² tasoon 9,45 htm² vuoteen 2027 mennessä (kasvun taustalla 5 vuotiainen maksuton var-haiskasvatus). Perusopetuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneisto-neliömäärän asiakasta kohden arvioidaan tehostuvan vuoden 2019 ta-sosta 11,66 htm² tasoon 11,13 htm² vuoteen 2027 mennessä. Lukioi-den (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta koh-den arvioidaan tehostuvan vuoden 2019 tasosta 9,59 htm² tasoon 9,10 htm² vuoteen 2027 mennessä ja ammatillisen opetuksen vuoden 2019 tasosta 16,57 htm² tasoon 15,40 htm² vuoteen 2026 mennessä.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Poistetaan kohdassa (19) kappaleesta osio "luovutaan pienistä yksiköistä sekä"

Perustelut:

- Varhaiskasvatuksen paikoille on huutava pula, eikä nyt pidä lähtökoh-taisesti luopua mistään.
- Isot päiväkodit eivät voi olla yhtä lähellä kuin kotia kuin pienet ja täten

pienet lähempänä olevat päiväkodit helpottavat perheiden arjen logistisia ratkaisuja.

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Vesa Korkkulan tekemän ja Otso Kivekkään kannattaman vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään ennen kohtaa (17) tilankäytön arviointi

"Lautakunta huomauttaa, että koska toimialan asiakasmäärän kasvu (2,4%) on noin puolet korkeampi kuin kaupungin koko asukasluvun kasvu (1,2%), tulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talonrakennushankkeisiin kohdistaa nykyistä enemmän resursseja."

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Vesa Korkkulan tekemän ja Petra Malinin kannattaman vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaskon hanke esitys huhtikuu 2018
- 2 Lausuntopyyntö toimialoille
- 3 TAE 2019-28_talonrakennushankkeet_lausunversio_20180529.xlsx 3
- 4 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2019-2021 pääomittuna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuksien rakennetun omaisuuden hallintapalvelulle toimialan talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmaluonnoksesta vuosille 2019–2028 ja ehdotuksesta vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjaushankkeista vuosiksi 2019–2021:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kaupunkistrategian 2017–2021 linjausta turvallisista ja terveellisistä oppimisympäristöistä ja kiinteis-

töstrategian suunnitelmaa sisäilmaongelmista kärsivien koulujen, päiväkotien ja leikkipuistojen rakennusten korjaamisesta tai korvaamisesta uusilla rakennuksilla kauan odotettuna ja välttämättömänä linjauksena, jonka toteuttamiseen on varauduttu lisäämällä varoja talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2019–2028.

Toimialan kannalta on 10-vuotisessa talonrakennushankkeiden investointitarkastelussa tärkeää varmistaa toimintaa ja uutta varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmaa tukevat sekä oikea-aikaiset lakisääteiset varhaiskasvatuksen tilapaikat, lähikouluperiaatteen mukaiset perusopetuksen oppilaspaiikat, koulutustakuun toteutuminen sekä terveellinen ja turvallinen oppimisen ympäristö. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo mainittujen osa-alueiden olevan tärkeydeltään samanarvoisia.

Kaupungin sisäisen työnjaon mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmaisee tilatarpeensa ja kaupunkiympäristön toimiala vastaa tilojen toteutuksesta sekä kunnossa- että ylläpidosta. Hankkeiden tilasuunnittelu edellyttää nopeata ja oikea-aikaista yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, henkilöresurssien riittävyys hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa tulee varmistaa molemmilla toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialan tulee toteutuksessa ja kunnossapidossa varmistaa oppimisen tilojen turvallisuus ja terveellisyys sekä perusparannushankkeiden ajoittamisessa että niiden toteutuksen aikana. Kasvaneeseen hankemäärään ja uusiin hankemalleihin tulee varautua budjetoinnissa, ettei lisävuokravaikutukset kuluta opetukseen varattua määrärahaa. Palvelutilojen talonrakennushankkeissa on huomioitu kaupunkistrategian tavoitteiden lisäksi tilojen oikea-aikaisuus ja rakennushankkeiden vaikuttavuus palveluihin. Turvallisuus ja terveellisyys, energiatehokkuuden, ylläpitokustannusten ja tilankäytön tehostaminen sekä palvelujen kokonaiskustannusten vähentäminen ovat kriteerejä hankkeiden priorisoinnissa.

Vuoden 2019 talousarvion laatimishjeessa lautakuntia pyydetään arvioimaan huolellisesti toimialan tilojen korjausinvestointiohjelma ja sen riittävyys erityisesti sisäilmakorjausten näkökulmasta toimialalla olevan viimeisimmän tiedon sekä kiinteistöstrategian valossa. Huonokuntoisten ja sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen korvaaminen uudisrakennuksilla lisää hankkeiden rakennuskustannuksia. Kiinteistöstrategian linjausten mukaisesti sisäilmahankkeilla ei tule olla toimialalle vuokravai-
kutusta.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä valmisteleva rakentamishjelmaluonnos vuosille 2019-2028 on sopeutettu kaupunginhallituksen 28.5.2018 hyväksymään talousarvio-
raamiin. Kaupunkiympäristön toimiala esittää osaa akuuteista ja uusiin

toteutusmalleihin soveltuvista hankkeista toteutettavaksi vuokra- ja osakehankkeina.

Rakentamishjelmaluonnoksessa on toimialalla yhteensä 131 hanketta, joista uudis- ja lisärakennushankkeita on 73 ja korjaushankkeita on 58.

Koulu- ja oppilaitosrakentamisen sekä päiväkotirakentamisen tarve ja tavoitteet

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee huolehtia siitä, että se voi tarjota tarpeelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen sekä lukio- ja aikuiskoulutuksen sekä vapaan sivistystyön asiakkaille. Toimiala huolehtii osaltaan myös koulutus- ja nuorisotakuun toteutumisesta Helsingissä. Ammatillisen peruskoulutuksen osalta edellytetään, että koulutuksen järjestäjällä tulee olla taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset käynnistää ja toteuttaa koulutus laadukkaasti tarkoituksenmukaisissa tiloissa ja tarvittavilla laitteilla.

Tavoitteena on huolehtia strategiaohjelman mukaisesti koulutustarpeen edellyttämällä tavalla ja valtakunnallisten laatuavoitteiden pohjalta määrällisesti tarkoituksenmukaisesta tiloista eri alueilla pääkaupunki-seudun työelämätarpeet otetaan huomioon. Koulutuspalvelut järjestetään kustannustehokkaasti ja asiakaslähtöisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta noudattaen, terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja vuorovaihtumahdollisuuksia edistäen sekä syrjäytymistä ja alueellista eriarvoisuutta ehkäisemällä.

Uusi varhaiskasvatussuunnitelma ja opetussuunnitelma sekä oppimisen digitalisaatio mahdollistavat uudenlaisen ja tilatehokkaamman palvelurakennuksen sekä ympäristön tilojen käytön. Tilankäyttöä tehostetaan suunnittelemalla joustavia ja muunneltavia tiloja ja käyttämällä ruokasali-, aula-, käytävä- sekä muita tiloja oppimisen tiloina. Toteutettavat muuntojoustavat opetustilat lisäävät tilatehokkuutta, jota parannetaan myös asiakaspaikkoja lisäämällä.

Tilojen yhteiskäytöllä tehostetaan toimialan tilankäyttöä ja varmistetaan, että kaikki kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilat ovat tehokkaassa käytössä. Ylimääräisistä tiloista luovutaan alueilla, joissa oppilasmäärä laskee pysyvästi. Uusilla ja kasvavan oppilasmäärän alueilla huolehditaan palvelujen oikea-aikaisesta toteutuksesta. Perusparanusten yhteydessä tarvittavien väistötilojen käyttö ja kustannukset optimoidaan käyttämällä niitä useiden lähekkäin sijaitsevien koulujen väistötiloina peräkkäin.

Toimialan hankkeista 44 on varhaiskasvatuksen-, 42 perusopetuksen-, 12 ruotsinkielisten palvelujen-, 21 lukio- ja ammatillisen sekä vapaan si-

vistystyön- ja 21 palvelujen yhteishanketta. Rakentamishjelmassa olevien hankkeiden lisäksi toimialalla toteutetaan vuosittain lukuisia pieniä toiminnallisia muutoshankkeita.

Lisäksi kaupunkistrategiassa on mainittu kohdennettuja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimenpiteitä, joilla on vaikutusta tilainvestointeihin.

Hankkeet suunnitellaan ja toteutetaan läpinäkyvästi ja osallistaen.

Asiakasmäärien kasvu

Kasvatuksen ja koulutuksen asiakkaita ovat kaupungin suomen- ja ruotsinkielisten varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten oppilaat ja opiskelijat sekä vapaan sivistystyön opiskelijat. Laskentapäivänä syyskuussa 2017 oli päivähoidossa 25 080 lasta, peruskouluissa vuosiluokilla 1–9 oli 41 170 oppilasta ja kaupungin lukioissa 8 013 opiskelijaa. Stadin ammattiopiston opiskelijoita 8 827 ja työväenopistojen asiakasmäärä oli 97 991.

Koko Helsingin asiakasmäärä (sisältää kaikki äidinkielet) kasvaa merkittävästi rakentamishjelmakauden aikana. Varhaiskasvatuksen 1–6-vuotiaiden ikäluokan arvioidaan kasvavan 1.1.2017 toteumasta (39 491) vuoden 2027 ennusteeseen (44 194) mennessä kaikkiaan noin 4 703 lapsella, peruskoulun 6–14-vuotiaiden ikäluokan määrän arvioidaan kasvavan 10 047 oppilaalla ja toisen asteen 15–17 vuotiaiden ikäluokan kasvun arvio on 3 900 opiskelijaa samalla aikavälillä. Ikäluokan 18–24-vuotiaat ennustetaan vähenevän 3 781 henkilöllä, 25–64-vuotiaiden ikäluokan kasvavan 31 880 henkilöllä ja yli 65 vuotiaiden ikäluokan niin ikään kasvavan 21 055 henkilöllä samalla aikavälillä.

Tilankäytön arviointi

Palvelujen järjestämiseen ja toimialan tilatarpeeseen vuosina 2019–2028 vaikuttavat kaupunkistrategiaan kirjatut tavoitteet. Toiminnan muutoksella, jossa koko kaupunki on oppimisen ympäristö on vaikutus tilankäytön tehostumiseen.

Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen ja jo syksystä 2018 käynnistyvä viisivuotiaiden neljän tunnin maksuton varhaiskasvatus lisäävät osaltaan palvelutilojen tarvetta.

Vuosittaisen palveluverkkotarkastelun avulla arvioidaan ja tehostetaan toimialan tilankäyttöä. Varhaiskasvatuksessa luovutaan pienistä yksiköistä sekä sijoitetaan toimintaa kaupungin omistamiin tiloihin. Koulun ja päiväkodin yhteishankkeissa voidaan yhteisillä keittiö-, ruokasali-, liikunta- ja hallinnon tiloilla tehostaa tilankäyttöä. Sekä ammatillisen kou-

lutuksen reformi että opetuksen keskittäminen tulevaisuudessa Roihupellon kampukselle tulevat tehostamaan ammatillisen koulutuksen tilankäyttöä merkittävästi. Vapaa sivistystyö keskittää toimintaansa toimialan tiloissa, jolloin saavutetaan säästöä valvonta- ja siivouskuluissa.

Uusien ja perusparannettavien oppimisympäristöjen tilamitoitusta, suunnittelua ja tilan käyttöä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa ohjaavat ympäristökeskuksen ja opetushallituksen ohjeet ja suositukset, uudet varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat, digitalisaatio sekä ammatillisen reformin tuomat muutokset tilatarpeeseen sekä kaupunkistrategian linjaukset. Varhaiskasvatuksen tilojen suunnittelussa noudatetaan ympäristökeskuksen ohjeita ja päiväkodin käsikirjaa, koulu- ja oppilaitosten tilasuunnitteluohjeita päivitetään.

Tilankäyttöohjelman mukaan suunnitelmakaudella 2019–2028 tilankäyttö tehostuu. Uudella toimialalla tilankäyttötaulukoiden tarkastelualueita on lisätty, jolloin kaikilta alueilta ei ole käytettävissä aikaisempien vuosien vastaavia vertailulukuja.

Varhaiskasvatuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) huoneistoneliömäärän asiakasta kohden arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tasosta 9,05 htm² tasoon 9,45 vuoteen 2027 mennessä (kasvun taustalla 5 vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus). Perusopetuksen (suomen- ja ruotsinkielinen) tehokkuusluku tehostuu vuoden 2019 tasosta 11,66 tasoon 11,13 vuoteen 2027 mennessä. Lukioiden (suomen- ja ruotsinkielinen) tehokkuusluku tehostuu vuoden 2019 tasosta 9,59 tasoon 9,10 vuoteen 2027 mennessä ja ammatillisen opetuksen vuoden 2019 tasosta 16,57 tasoon 15,40 huoneistoneliötä opiskelijaa kohti vuoteen 2026 mennessä.

Tilankäytön tehostamisen seurauksena kiinteistöjen ilmanvaihdon ja muiden teknisten järjestelmien sekä saniteetti- ja ruokahuollon tilojen lisääntynyt tarve aiheuttaa erikokoisia perusparannus- ja korjaustarpeita, jotka toteutuessaan nostavat osaltaan toimialan vuokratukustannuksia suunnitelmakaudella 2019–2028.

Tilankäytön tehostamiseen toimialalla vaikuttaa:

Lapsi-, oppilas- ja opiskelijamäärän voimakas kasvu on lisännyt ja edelleen lisää tilantarvetta seuraavan 10 vuoden aikana.

Rakennusten huonokuntoisuus ja riittämätön ilmanvaihto vaikeuttaa olemassa olevien tilojen nykyistä tehokkaampaa tilankäyttöä.

Helsingissä suojeltujen ja teknisesti vaikeasti muutettavien rakennusten määrä vaikeuttaa tilojen käyttöä tehokkaasti, joustavasti sekä pedagogisesti parhaalla mahdollisella tavalla.

Tilankäyttöä tehostetaan toimialalla seuraavasti:

Toimialan vuosittaisella palveluverkkotarkastelulla, toimialan ja kaupunkiympäristön yhteisillä tilaverkkotarkastelulla kartoitetaan toimialan tilantarvetta. Tarpeettomista tiloista luovutaan alueilla, joissa oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti.

Uusia toimintoja sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin tiloihin. Tilojen yhteiskäyttöä toimialalla ja kaupungin muiden toimijoiden kesken lisätään. Muiden toimialojen/toimijoiden toiminnan sijoittuminen kouluille tuottaa säästöä koko kaupungin mittakaavassa.

Uudet varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmat sekä digitalisaatio mahdollistavat tehokkaamman tilankäytön.

Tilojen ilta- ja vapaa-ajankäyttöä lisätään opetustiloissa, samoin työväenopistojen ja taiteen perusopetuksen sijoittumista ja keskittämistä toimialan olemassa oleviin tiloihin.

Rakennuskannan huonon kunnon vuoksi lisääntyviin sisäilmalähtöisiin ja muihin perusparannuksiin pyritään löytämään väistötalaketjuja olemassa olevista kaupungin kiinteistöistä sekä järjestelemään perusparannushankkeiden ketjutusta siten, että viipalerakennuksia voidaan käyttää useiden lähekkäin sijaitsevien koulujen väistötiloina peräkkäin.

Kaupunkiympäristön talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnoksen 2019–2028 kommentointi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on maaliskuussa 2018 vastannut kaupunkiympäristön hallintokunnille esittämään tiedusteluun koskien investointiehdotusta vuosille 2019-2028 (liitte 1). Toimialan vastaus on laadittu yhteistyössä palvelukokonaisuuksien kanssa ja esitelty toimialan sisäilmatyöryhmälle.

Kaupunkiympäristötoimialan Rakennukset ja yleiset alueet palvelukokonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelun 29.5.2018 päivätty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talonrakennushankkeiden rakentamishjelmaluonnos vuosiksi 2019–2028 (liite 3) ja ehdotus vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja peruskorjushankkeista vuosiksi 2019–2021 (liite 4) vastaavat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkemystä toimialan tilatarpeesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta haluaa kiinnittää kaupunkiympäristön toimialan huomiota seuraaviin seikkoihin:

Kaavoituksessa on huomioitava kasvatuksen ja koulutuksen tilatarpeet, että kasvavalle asiakasmäärälle saadaan oikea-aikaisesti toteutettua tarvittavat palvelut. Palveluille tulee varata riittävät piha- tai ulkoilualueet sekä sisäliikuntamahdollisuudet, jotka toimivat myös asukaskäytössä. Kulunvalvonnan ja lukituksen kustannukset tulee huomioida rakentamishjelmassa.

Akuutit lisätila- ja väistötilatarpeet vaativat suunnittelussa ja toteutuksessa nopeaa ja sujuvaa sisäistä yhteistyötä.

Elinkaari- ja allianssihankeita suunniteltaessa tulee huomioida henkilöresurssien riittävyys.

Perusparannusten rakennussuojelusta johtuvat rakentamisen lisäkustannukset tulisi kuulua kiinteistön omistajalle, lisävuokravaikutukset eivät saa kuluttaa opetukseen varattua määrärahaa.

Budjetointia varten tarvitaan oikean suuruinen arvio hankkeiden vuokravaikutuksista. Toteutuva vuokra ei saa ylittää hankepäätöksen vuokraa.

Kaikki muutokset vuokrissa tulee ilmoittaa toimialalle oikea-aikaisesti talousarvioesityksen laatimisaikatauluun nähden.

Varmistetaan kaupunkistrategiaan kirjattujen tavoitteiden toteutuminen aikataulussa. Varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisen ja jo syksystä 2018 käynnistyvän viisivuotiaiden neljän tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen tarvitsemat tilat.

Myllypuroon muodostetaan kansainvälisesti kiinnostava rakennusalan osaamiskeskittymä, jossa Stadin ammatti- ja aikuisopisto toimii yhteistyössä ammattikorkeakoulu Metropolian sekä alan yritysten ja ympäröivän yhteisön kanssa. Tähän toimipaikkaan keskitetään Stadin ammatti- ja aikuisopiston rakennusalan ja talotekniikan koulutus.

Edistetään Urhea-kampusta, urheiluosaamisen keskittymää, joka muodostuu Mäkelänrinteen lukion laajennuksesta, urheiluhallista sekä opiskelija-asuntorakennuksista.

Ohjelmaluonnos poikkeaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan maaliskuun luonnoksesta seuraavasti:

Helsingin kielilukion ja päiväkotiki Kaartintorpan hankkeita ei ole aikais-tettu.

Hopplaxskolan Lokkalantien toimipisteen, Kruunuhaan yläasteen, Käpylän peruskoulun Väinölänkadun ja Untamontien toimipisteiden, Laut-tasaaren ala-asteen Myllykallion toimipisteen, päiväkotiki Myllytontun ja

Mustapuron, Mustakiven korttelitalon ja Pihlajiston ala-asteen hankkeita on myöhennetty aikataulujen viivästymisen vuoksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet palvelukonaisuuden rakennetun omaisuuden hallintapalvelu on pyytänyt 29.6.2018 mennessä lausuntoa kasvatus- ja koulutuslautakunnalta 29.5.2018 päivätystä talonrakennushankkeiden rakentamishjelma-luonnoksesta vuosiksi 2019–2028 ja ehdotuksesta vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevista uudis- ja perusparannuskohteista vuosiksi 2019–2021.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Rakentamishjelman sisällöllä on vaikutuksia terveyteen. Lisätiloilla ja korjaushankkeilla taataan riittävät, ajanmukaiset, turvalliset ja terveelliset oppimis- ja työympäristöt. Tilojen tukevat oppijoiden ja henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaskon hanke esitys huhtikuu 2018
- 2 Lausuntopyyntö toimialoille
- 3 TAE 2019-28_talonrakennushankkeet_lausuntoversio_20180529.xlsx 3
- 4 Vuokra- ja osakehanke-ehdotukset vuosille 2019-2021 pääomitettuna

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

§ 125

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Jakomäen sydän -hankkeen 20.4.2018 päiväystä hankesuunnitelmasta

HEL 2018-003598 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristön toimialalle 20.4.2018 päiväystä - Jakomäen sydän, yhtenäisen peruskoulun sekä nuoriso- ja päiväkotitilojen rakentaminen - hankkeen hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa pääosin hyvin tarveselvityksessä asetettuja tavoitteita. Jatkosuunnittelua varten tulee kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Hankkeen kustannuksia tulee seurata tiiviisti suunnittelun kaikissa vaiheissa kustannustavoitteen saavuttamiseksi. Hankesuunnitelmassa mainitussa vuokra-arviossa tulee pitäytyä. Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen aikataulun mukaisesti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön hankesuunnitelmavaiheen viitesuunnitelmista 1.2.2018 antama lausunto, joka on etukäteen välitetty hankkeen osapuolille tiedoksi, on otettava huomioon jatkosuunnittelussa.

Suunnittelutyön edetessä tulee ratkaisujen yksityiskohdista (esimerkiksi kiintokalusteratkaisuista ja pintamateriaalivalintojen tarkennuksista) sopia kiinteässä yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Toimitilaturvallisuutta ja tilojen monipuolista käyttöä palvelevat ratkaisut, jotka ovat suunnitelmissa jo huolellisesti tutkitut, tulee jatkosuunnittelussakin erityisesti huomioida ja säilyttää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jakomäen_sydän_HS_20.4.2018
- 2 Jakomäen_sydän_HS_20.4.2018_Liitteet
- 3 Jakomäen sydän_Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön lausunto 1.2.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt lausuntoa kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalta 20.04.2018 päivätystä osoitteeseen Some-rikkopolku 6 suunnittelun Jakomäen sydän-hankkeen hankesuunnitelmasta.

Päätökset ja hanke

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on hyväksynyt tarveselvityksen kokouksessaan 28.3.2018 ja Varhaiskasvatuslautakunta varhaiskasvatusviraston laatiman tarveselvityksen kokouksessaan 4.4.2017.

Hankesuunnitelma koskee Jakomäen peruskoululle, päivähoidolle, nuorisotoimelle ja leikkipuistotoiminnalle rakennettavia uusia tiloja nykyisen yläkoulun rakennuksen laajennuksena.

Hankkeen yhteydessä puretaan yläkoulun rakennus lukuun ottamatta siihen kuuluvaa liikuntasalia, jonka perusparannus kuuluu hankkeeseen, ja liikuntasalin alapuolella toimivaa (jo aiemmin peruskorjattua) uimahallia, jonka toiminnasta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Nykyinen alakoulun huonokuntoinen rakennus osoitteessa Huokotie 3 puretaan.

Palvelurakennus toteutetaan allianssihankeena, joka on hankkeen keskeisten toimijoiden yhteiseen sopimukseen perustuva toteutusmuoto.

Hankesuunnitelma on laadittu työryhmällä, johon ovat kuuluneet kaupunkiympäristön toimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, hankkeen toteuttajaksi valittu allianssikumppani NCC – Optiplan sekä suunnittelijoiksi valitut allianssikumppanit Auer & Sandås Arkkitehdit Oy ja Arkkitehtitoimisto Opus Oy.

Kaupunkiympäristön toimiala vuokraa tilat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttöön. Ylläpidosta tulee vastaamaan rakennetun omaisuuden hallinta -palvelun ylläpito.

Hanketta on suunniteltu yhteistyössä rakennuksen tulevien käyttäjien ja alueen asukkaiden kanssa järjestämällä suunnittelutyöpajoja ja esittelemällä hanketta asukkaille.

Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina asemakaavoituksen, rakennusvalvontapalveluiden sekä pelastuslaitoksen edustajia.

Hankesuunnitelma on laadittu tarveselvityksen mukaiselle 814 oppilaspaikalle käyttöasteella + 10% ja Varhaiskasvatusviraston 210 tilapaikalle. Hankesuunnitelman yhteydessä on tarkennettu tarveselvityksen yhteydessä annetut tiedot ja laadittu uudishankkeelle viitesuunnitelmat, joita on verrattu tavoitteelliseen huonetilaohjelmaan ja pinta-alatavoitteeseen.

Laajuus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle vuokrattavan rakennuksen osan huoneistoala on 8 232 htm² (koulu 6255 + päiväkotitilat 1977) htm².

Aikataulu ja kustannukset

Rakentamisaikataulun mukaan rakentamiseen liittyvät valmistelevat työt tontilla alkavat 6/2018 ja tilat voidaan ottaa käyttöön 7/2018 - 8/2020.

Vuokra-arvio kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on 19,50 eur/m² /kk eli 161 000 €/kk eli 1 932 000 euroa vuodessa. Vuokra on noin 19,50 €/m²/kk, mikä koostuu n. 15,70 €/m²/kk pääomavuokrasta ja 3,80 €/m²/kk ylläpitovuokrasta. Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumissajakohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Tilajärjestelyt toteutetaan niin, että väistötilojen tarve jää mahdollisimman vähäiseksi. Välttämättömien väistötilajärjestelyjen aiheuttamat kustannukset on otettu huomioon vuokraa määritettäessä.

Arvioidut toiminnan käynnistämiskustannukset toimialalle ovat yhteensä 880 000 euroa, sisältäen myös käsityön laitteet ja varusteet. Edellä mainitun lisäksi arvio kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietohallinnon hankintojen kustannuksista on 330 000 euroa.

Päiväkodin ja koulun toiminta yhdessä rakennuksessa on toimintakustannuksiltaan taloudellinen ratkaisu. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala varautuu normaaleihin vuosittaisiin toimintakustannuksiin, joita ovat mm. palkka- ja henkilöstömenot, tarvikkeet, kuljetuspalvelut, ruokailu- ja siivouskustannukset sekä kouluisäntäpalvelut.

Terveys - ja hyvinvointivaikutukset

Esitetty suunnitelma on ratkaisu Jakomäen peruskoulun ja alueen varhaiskasvatuksen tilantarpeeseen sekä vanhojen huonokuntoisten koulu- ja päiväkotirakennusten peruskorjaus- ja uusimistarpeeseen. Suunnitelma mahdollistaa oppimisen ja varhaiskasvatuksen toiminnan pysyvissä, avoimissa ja joustavissa tiloissa. Siten hankkeella on huomattavia sosiaalisia, henkisiä ja terveydellisiä vaikutuksia

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jakomäen_sydän_HS_20.4.2018
- 2 Jakomäen_sydän_HS_20.4.2018_Liitteet
- 3 Jakomäen sydän_Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön lausunto 1.2.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.05.2018
§ 56

§ 126

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kunnallishallinnon oikeudellinen perusta

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Lähtökohtana on, että nykyisin kaikki johtosäännöillä määrättävät asiat kootaan hallintosääntöön. Hallintosääntöön otetaan määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Koulujen ja lukioiden osalta viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille. Vastaavasti luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä on kouluissa ja lukioissa luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa Helsingin kaupungin hallintosäännössä.

Kumotun opetustoimen johtosäännön 7 §:ssä määrätty johtokunnan tehtävät

1 hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa sovellettavat järjestysmääräykset

2 tehdä jaostolle esitys opetussuunnitelmasta ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä koulu- tai lukiokohtaisista suunnitelmista

3 hyväksyä vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta 5 §:n 9 kohdassa mainittuja vuotuisia työaikoja

4 hyväksyä koulun ja lukion talousarvion käyttösuunnitelma

5 tarvittaessa määrätä oppilaskunnan ehdotuksesta oppilaskunnan ohjaajana toimiva opettaja ja hänen sijaisensa sekä tarvittaessa vahvistaa oppilaskunnan ja kerhojen säännöt

6 erottaa peruskoulun oppilas sekä lukion opiskelija enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen
kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudes-
ta osallistua opetukseen, jos tämä on tutkimuksen alaisena rikokses-
ta

7 suorittaa muut lautakunnan tai sen jaoston määräämät tehtävät.

Lisäksi johtokunta antoi lautakunnan jaostolle hakijoista lausuntonsa peruskoulun ja lukion rehtoria otettaessa (johtosäännön 20 §:n 4 mom.). Johtokunta otti peruskoulussa ja lukiossa opettajaviran haltijan ja tuntiopettajan (johtosäännön 20 §:n 5 mom.).

Lautakunnan jaoston päätöksellä johtokunnat ovat voineet päättää lu-
kuvuoden aikana tehdystä yhdestä työpäivän muutoksesta.

1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 15 luvun 3 §:ssä määrätyt johtokunnan tehtävät

Johtokunta

1) hyväksyy vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustu-
van suunnitelman lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tar-
koitettuja vuotuisia työaikoja

2) hyväksyy järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa so-
vellettavat järjestysmääräykset

3) erottaa peruskoulun oppilaan tai lukion opiskelijan enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen
kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudes-
ta osallistua opetukseen, jos tämä on esitutkinnassa epäiltyä rikokses-
ta.

Opetustoimen johtosäännössä johtokuntien tehtäviin kuului koulun
käyttösuunnitelman hyväksyminen. Tätä ei ole enää hallintosäännössä.
Opetuslautakunta tarkisti 16.5.2017 (§ 71) laskentaperiaatteita, joilla
lasketaan kaupungin peruskoulujen budjetit. Tämän päätöksen mukaan
koulujen johtokunnilla on toimivalta päättää määrärahojen kohdentami-
sesta eli koulun käyttösuunnitelmasta. Sama on todettu toimialajohta-

jan 27.3.2018 tekemässä vuoden 2018 käyttösuunnitelmapäätöksessä:
peruskoulujen ja lukioiden käyttösuunnitelmasta päättää johtokunta.

Yksityinen opetuksen järjestäjä

Perusopetusta ja lukiokoulutusta voi järjestää rekisteröity yksityinen tai julkisoikeudellinen yhteisö tai säätiö. Näitä yhteisöjä ovat suomalaiset ja ulkomaalaiset yhdistykset, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja uskonnolliset yhdyskunnat. Nämä koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistyslakia, osakeyhtiölaki ja säätiölakia), omia sääntöjään (esim. yhdistyksen säännöt, osakeyhtiön yhtiöjärjestys, säätiön säännöt) sekä koulun ja lukion osalta koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Yksityisen järjestämän koulutuksen hallintoon sovelletaan lisäksi valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annettua lakia. Seuraavassa on asiaa koskevat säännökset:

2 §

Johtokunta

Koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä sekä hallinnosta vastaa johtokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä. (Valtion oppilaitoksen johtokuntaa...). Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtokunnan asettaa mainittu yhteisö tai säätiö. Johtokuntana voi toimia myös yhteisön tai säätiön hallitus.

4 §

Johtosääntö

Koulutuksen järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. (Johtosäännöstä päättää valtion järjestämässä koulutuksessa johtokunta.) Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtosäännöstä päättää koulutuksen järjestäjä.

Johtosäännössä määrätään koulutuksen järjestämisen yleisistä perusteista, hallinnosta, toimielinten ja henkilöstön toimivallasta ja tehtävistä sekä muista tarpeellisista asioista.

7 §

Hallintolain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämään koulutukseen sovelletaan hallintolakia.

Yksityinen opetuksen järjestäjä suhteessa julkiseen opetuksen järjestäjään

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Säädöspohja on osaksi eri. Kunnan järjestämisen opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Koulutusta koskevassa lainsäädännössä on hyvin vähän toimivaltasäännöksiä (lähinnä vain ojentamis- ja kurinpitokeinojen käyttämisessä ja arvioinnissa). Yksityisen järjestämässä koulutuksessa päättää toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö koulutuksen järjestäjänä.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Asianomaisia menettelytapoja pitää kaikkien noudattaa. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin yksityinen säätiö tms. Usean koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä, joita tekevät eri päätöksentekojen kaupungissa. Tästä seuraa yksittäisen koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Hallinto on yksityisten osalta paljon kompaktimpi verrattuna Helsingin kaupungin hallintoon.

Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistaminen

Perusopetuslaissa (1998/628) ja lukiolaissa (1998/629) on säännös koskien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta. Opetuksen/koulutuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada oppilasedustuksen johtokuntaan aina alakouluihin asti, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja

Ruudin kautta vaikuttaminen on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Hallinnollisen työmäärän kokeminen kouluissa

Toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista muun ohella rehtoreiden kanssa. Tämä tapahtuu erityisesti esimiesrakenteen kautta. Aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia kuten palvelukokonaisuuden johtajatkin toiminnallisista haasteista aloitteessa kuvattujen asioiden osalta.

Yhteistyössä on noussut esiin, ettei työaika tunnu riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvuoden eri vaiheissa. Koetaan, ettei kehittämiseen jää riittävästi aikaa. Hallinnolliset tehtävät työllistävät. Jatkuva kiire ja työn keskeytykset korostuvat. Oman työn ja toimialan tavoitteita ei täysin samaisteta. Pedagogikalle ja suunnittelulle toivotaan lisää aikaa.

Toiminnan parantaminen

Koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle asettaa selkeät rajat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja kaupungin hallintosääntö. Toiminnan vapauttaminen ohi näiden reunaehtojen ei ole mahdollista. Lisäksi on todettava, että useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja. Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Loppusyksystä 2018 toteutetaan kouluille ja lukioille asiakastytyväisyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen palveluista.

Organisaatiomuutos on ollut voimassa noin vuoden. Hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Olisi hyvä, että tämä rakentamistyö viedään loppuun ennen tulosten arviointia. Tässä työssä on tärkeintä, että hallinto tukee palvelutuotantoa eli parhaita hallinto on silloin, kun se koetaan näkyvämmäksi. Tällä hetkellä opetushenkilöstö ymmärrettävästi kokee myös työn kuormittavuutta. Mahdollinen kysely olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta ja tällöin olisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, että kyselyn sisältö ja sen kohdentaminen harkittaisiin toimialan sisällä.

Käsittely

Palautusehdotus:

Vesa Korkkula: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Kannattaja: Fatim Diarra

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Lai-saari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Vesa Korkkula ehdotti Fatim Diarran kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä.

Asiasta päätettiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.06.2018

Asia/9

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta liitteestä olevasta valtuustoaloitteesta 17.10.2018 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 127

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Alla oleva lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten tarkastelu sekä kohderyhmän laajuuden arviointi, joille korkeat opiskelukustannukset voivat olla este kouluttautumiselle perustuu Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys (liite 1).

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen liittyviä kustannuksia on selvitetty seuraavista näkökulmista: oppikirjat ja muu opiskelumateriaali, kannettava tietokone, laskimet ja ohjelmistolisenssit, ylioppilastutkinnosta aiheutuvat kustannukset sekä lukion opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista aiheutuvat kustannukset.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä.

Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Ne ovat siten käytettävissä Abittikoejärjestelmässä ja vapaasti opiskelijoiden käytössä oppitunneilla. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välittömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200-700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yle-

sä näyttäytyä ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai koulutautumisen esteenä. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Sitä voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin joka päiväisiin menoihin. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jälkeen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta. Tämän harkinnanvaraisen tuen heikkoutena on päätösten kirjavuus kuntien välillä sekä taloudellisen tuen riittämättömyys koko opintojen ajalle. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjatoreja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuislukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä

- 295 muualla

Yhteensä 3590 x 2500 euroa

9 milj. euroa

Amm.opiskelijoita 2456, joista

- 1993 opiskelee Helsingissä

- 463 muualla

Yhteensä 2456 x 1000 euroa

2,5 milj. euroa

Kustannukset helsinkiläisille

11,5 milj. euroa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevissa

oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa	6,9 milj. euroa
- 1072 amm.oppilaitoksissa	1 milj. euroa
Kustannukset ulkopaikkak.	7,9 milj. euroa

Kaikki kustannukset yhteensä 19,4 milj. euroa

Kustannuksia voidaan tarkastella myös Opetushallituksen selvityksen perusteella, jossa 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia hankkia opiskelun välineitä. Mikäli taloudellinen tuki kohdistettaisiin tarveharkintaisesti tälle kohderyhmälle, olisivat lukiokoulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset noin 3 miljoonaa vuosittain.

Ammatillisen koulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamia kustannuksia ei kysytty vastaavalla tavalla Opetushallituksen selvityksessä. Amisbarometrin 2017 vastausten mukaan suurin osa vastaajista (57 %) oli käyttänyt alle 200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin. Ainoastaan kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti keskeyttämisen syyksi rahahuolet.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, houkuttelee se jatkossa yhä enemmän opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvavat.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseen digitalisaatiota hyödyntämällä. Kannanotossa (liite 2), todetaan seuraavaa: "Fyysisten, paperisten kirjojen merkitystä koulutuksessa ei saa unohtaa, mutta Helsingin tulee silti löytää uusi suunta ja hyödyntää sähköisiä kirjoja ja alustoja. Sähköiset ratkaisut ovat usein halvempia ja ympäristöystävällisempiä."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokaisella nuorella on tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihesä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16-

ja 17-vuotiaille sekä vanhempiensa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevista oppilaitoksissa opiskeleville nuorille varataan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määrittellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys:

Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit

ja työvälineet sekä korvaa kansallisten kokeiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana.

Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa.

Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Kannattaja: Johanna Laisaari

Vastaehdotus:

Vesa Korkkula: Lisätään kohtaan 26.

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään uusi kappale lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta velvoittaa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lukiossa tai Stadin ammattiopistossa ei jää kiinni taloudellisista syistä, ja keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen.

Kannattaja: Dani Niskanen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen tekemän ja Dani Niskasen kannattaman vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Liitetään lausuntoon ennen kohtaa 27 (Lapsivaikutusten arviointi) seuraava lisäys: Helsinki korvaa tai muutoin järjestää Helsingissä sijaitsevien lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille maksuttomat oppimateriaalit ja työvälineet sekä korvaa kansallisten ko-

keiden kustannukset kuluvan valtuustokauden aikana. Ensimmäisessä vaiheessa syyslukukauden 2019 alusta alkaen lopetetaan mahdollisten opiskelijoilta perittyjen maksujen tai korvausten perintä, ja kaikissa tapauksissa oppilaitos hankkii opiskeluvälineet, jotka työsuhteessa kuuluvat työnantajan kustannettaviksi. Lisäksi tarkoitukseen käytetään noin kolmannes kokonaisuuden toteuttamiseksi tarvittavista määrärahoista. Lisäksi tehdään kaikki ne toimenpiteet, joilla lyhyellä aikavälillä voidaan oppimateriaalikustannuksia alentaa. Syyslukukauden 2020 alusta alkaen toteutetaan maksuttomien oppimateriaalien ja työvälineiden sekä kansallisten kokeiden kustannusten korvaaminen kokonaisuudessaan.

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 2

Ville Jalovaara, Johanna Laisaari

Ei-äännet: 8

Fatim Diarra, Martina Harms-Aalto, Emma Kari, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin, Mirita Saxberg

Tyhjä: 2

Dani Niskanen, Pia Pakarinen

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritettussa äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti Ville Jalovaaran vastaehdotuksen äänin 8–2. Tyhjää äänesti 2. Poissa 1.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kohtaan 26. "Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa maksuttomia oppimateriaaleja ja työvälineitä toiselle asteelle ja ehdottaa, että tätä tavoitetta kohden edetään ja se huomioidaan tulevissa budjettineuvotteluissa. Maksuttomuuteen siirtymisen aikataulu määräytyy budjettineuvotteluissa myönnettävän rahoituksen perusteella."

Jaa-äännet: 5

Martina Harms-Aalto, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 7

Fatim Diarra, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Suoritettuna äänestyksessä Vesa Korkkulan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7– 5. Poissa 1.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetus- ja kulttuuriministeriö antoi 9.10.2017 Opetushallitukselle tehtäväksi selvittää lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Tavoitteena oli arvioida koulutuksen oppimateriaalien, työvälineiden ja kansallisten kokeiden aiheuttamia kustannuksia opiskelijoille sekä laatia arvio opiskelijoiden määrästä, joille lukiokoulutuksesta tai ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvat kustannukset ovat muodostuneet tai voivat muodostua kouluttautumisen esteeksi. Lisäksi tavoitteena oli kuvata nykyiset tukijärjestelmät, joiden kautta opiskelijan on tällä hetkellä mahdollista saada tukea opintoihin.

Alla oleva lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kustannusten tarkastelu sekä kohderyhmän laajuuden arviointi, joille korkeat opiskelukustannukset voivat olla este kouluttautumiselle perustuu Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys (liite 1).

Lukiokoulutus

Lukiokoulutukseen liittyviä kustannuksia on selvitetty seuraavista näkökulmista: oppikirjat ja muu opiskelumateriaali, kannettava tietokone, laskimet ja ohjelmistolisenssit, ylioppilastutkinnosta aiheutuvat kustannukset sekä lukion opetussuunnitelmasta ja toimintakulttuurista aiheutuvat kustannukset.

Opetushallituksen selvityksen mukaan lukio-opintoihin liittyvät välttämättömät kustannukset ovat keskimäärin 2500 euroa, kun opiskelussa käyttökelpoisen kannettavan tietokoneen hinnaksi arvioidaan 600 euroa. Mikäli opiskelijalla ei ole mahdollista hankkia omaa tietokonetta, lukiosta saa tarvittaessa tietokoneen lainaksi. Käytettyjen oppikirjojen hyödyntäminen on laajaa ja sillä voi merkittävästi pienentää kustannuksia.

Digitaalisten materiaalien käyttöön ottaminen ei näytä merkittävästi vähentävän kokonaiskustannuksia, koska niitä ei voi hankkia käytettyinä. Useimmat ylioppilaskirjoituksissa käytettävät ohjelmat ovat avoimen lähdekoodin maksuttomia ohjelmia. Ne ovat siten käytettävissä Abittikoejärjestelmässä ja vapaasti opiskelijoiden käytössä oppitunneilla. Osa käytettävistä ohjelmista on kaupallisia ja näiden ohjelmien käyttäminen oppitunneilla edellyttää, että opiskelijat ostavat ohjelmien lisenssit. Ohjelmien toimittajat tarjoavat lukiolaisille kolmenlaisia lisenssejä: vuosilisenssejä, pysyviä tai kolmen vuoden lisenssejä.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ollut taloudellisia vaikeuksia.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisessa koulutuksessa kustannukset vaihtelevat koulutusalan tai tutkinnon mukaan. Opetushallituksen selvityksessä kustannukset vaihtelivat 100 euron ja 780 euron välillä. Välittömästi koulutukseen liittyviä kustannuksia syntyi opiskelua varten hankittavista oppikirjoista ja muusta materiaalista. Osa henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista

työvälineistä, koneista ja laitteista jää koulutuksen päätyttyä opiskelijalle. Osassa perustutkintoja opinnot edellyttävät tietokoneen hankintaa, tällöin kustannukset nousevat yli 1000 euroon.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200–700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Amisbarometrissa opiskelijat, jotka olivat harkinneet keskeyttämistä, määrittivät taustalla olevia syitä. Näistä kolme tärkeintä oli vuonna 2017: ”nykyinen opintoala ei kiinnosta”, ”opiskelu ei kiinnosta” sekä ”en koe oloani hyväksi opiskeluryhmässäni”. Rahahuolet nousivat tuloksissa seitsemänneksi tärkeimmäksi syyksi (8 % vastanneista).

Yhteenveto Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai koulutautumisen esteenä. Opiskelun aikana merkittäviä kustannuksia aiheuttavat myös asuminen, koulumatkat ja harrastukset.

Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaos opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Sitä voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin joka päiväisiin menoihin. Täysi-ikäinen opiskelija voi pääsääntöisesti saada perustoimeentulotukea vasta sen jälkeen, kun hän on nostanut opintolainan. Alaikäisen opiskelijan ei tarvitse nostaa opintolainaa saadakseen toimeentulotukea.

Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinnosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoi-

mesta. Tämän harkinnanvaraisen tuen heikkoutena on päätösten kirjavuus kuntien välillä sekä taloudellisen tuen riittämättömyys koko opintojen ajalle. Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea voi saada vasta sen jälkeen, kun on hakenut perustoimeentulotukea Kelasta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huomioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana.

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500–700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä.

Osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjatoreja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Opiskelijamäärät on poimitu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuislukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta

kohderyhmä on rajattu 16–20-vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsingiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä

- 295 muualla

Yhteensä 3590 x 2500 euroa

9 milj. euroa

Amm.opiskelijoita 2456, joista

- 1993 opiskelee Helsingissä

- 463 muualla

Yhteensä 2456 x 1000 euroa

2,5 milj. euroa

Kustannukset helsingiläisille

11,5 milj. euroa

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsingiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa

6,9 milj. euroa

- 1072 amm.oppilaitoksissa

1 milj. euroa

Kustannukset ulkopaikkak.

7,9 milj. euroa

Kaikki kustannukset yhteensä

19,4 milj. euroa

Kustannuksia voidaan tarkastella myös Opetushallituksen selvityksen perusteella, jossa 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia hankkia opiskelun välineitä. Mikäli taloudellinen tuki kohdistettaisiin tarveharkintaisesti tälle kohderyhmälle, olisivat lukiokoulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset noin 3 miljoonaa vuosittain.

Ammatillisen koulutuksen opiskelun välineiden aiheuttamia kustannuksia ei kysyty vastaavalla tavalla Opetushallituksen selvityksessä. Amis-

barometrin 2017 vastausten mukaan suurin osa vastaajista (57 %) oli käyttänyt alle 200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin. Ainoastaan kahdeksan prosenttia vastaajista ilmoitti keskeyttämisen syyksi rahahuolet.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, houkuttelee se jatkossa yhä enemmän opiskelijoita Helsinkiin, jolloin toisen asteen koulutuskustannukset kasvavat.

Helsingin nuorisoneuvosto on ottanut kantaa toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentämiseen digitalisaatiota hyödyntämällä. Kannanotossa (liite 2), todetaan seuraavaa: "Fyysisten, paperisten kirjojen merkitystä koulutuksessa ei saa unohtaa, mutta Helsingin tulee silti löytää uusi suunta ja hyödyntää sähköisiä kirjoja ja alustoja. Sähköiset ratkaisut ovat usein halvempia ja ympäristöystävällisempiä."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jokaisella nuorella on tasavertaiset mahdollisuudet toisen asteen koulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihesä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempiansa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäyty ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vastaavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka tapauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli kaikille helsinkiläisille sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille varataan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, on haasteena varmistaa määrärahan käyttö juuri kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 21.6.2018 mennessä sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteesta maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille Helsingissä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 OPH Toisen asteen koulutuskustannuksia koskeva selvitys
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto Toisen asteen koulutuksen kustannusten vähentäminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.05.2018 § 113

HEL 2018-002596 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Käsittely

29.05.2018 Pöydälle

19.06.2018

Pöydällepanoehdotus:

Ville Jalovaara: Lautakunta jättää asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle Ville Jalovaaran ehdotuksesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

§ 128

Oikaisuvaatimus peruskoulujen ja varhaiskasvatuksen erityiskuljetuksista lv. 2018 -2021

HEL 2018-000918 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hylätä ***** 27.4.2018 tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt kasvatus- ja koulutuslautakunnan 17.4.2018 (§ 71) tekemästä päätöksestä, koska esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisu
- 2 Ruotsinkieliset kuljetettavat oppilaat ja lapset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisun tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen kasvatus- ja koulutuslautakunnan 17.4.2018 (§ 71) tekemästä päätöksestä, jossa päätettiin peruskoulujen ja päiväkotien erityiskuljetuksista lukuvuosille 2018 -2021.

19.06.2018

Erityiskuljetuksia koskeva tarjouspyyntö 150694/2.2.2018 (HEL2018-000918) julkaistiin 6.2.2018 Hilmassa ja Cludia-kilpailutusjärjestelmässä.

Vaativuoksena hankintaoikaisun tekijäesittää, että kilpailutus tulee uusia kahden ruotsinkielisen päiväkodin osalta (päiväkodit Plommonet ja Elka).

Hankintayksikkö ilmoitti 17.5.2018 sähköpostilla niille palveluntarjoajille, joita hankintaoikaisun vireille tulo koski. Kumpikaan palveluntarjoajista ei jättänyt asiasta vastinetta.

Hankintaoikaisua perustellaan sillä, että hän ei voinut jättää tarjousta, koska tarjouspyynnön liitteenä oleva kuljetettavien lasten nimilista oli yhden lapsen osalta virheellinen eikä hän maaliskuun alkupäivinä tavoittanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoita selvittääkseen asiaa.

Tarjouspyynnön mukaan erityiskuljetuksia koskevat tarkentavat kysymykset tuli esittää 20.2.2018 klo 12.00 mennessä Cludian sähköisessä järjestelmässä. Niihin ei vastata sähköpostilla eikä puhelimitse.

Hankintaoikaisun tekijä ei jättänyt kuljetuksista tarjousta.

Listoilla olevien oppilaiden/lasten yhteystiedot muuttuvat jatkuvasti, eikä liitelomakkeilla olevat tiedot ole koskaan täysin ajantasaiset. Kaikki oppilasvalinnat eivät ole kilpailutusvaiheessa tiedossa. Virheellinen osoitetieto ei ole sellainen virhe, että se olisi estänyt tarjouksen jättämisen. Lisäksi hankintaoikaisun tekijä on kyseisten päiväkotien nykyinen palveluntuottaja, joten hänellä oli halussaan kaikki tarvittava tieto tarjouksen tekemiseksi.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Päivi Koskinen, hankintapäällikkö, puhelin: 310 86341
paivi.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisu
- 2 Ruotsinkieliset kuljetettavat oppilaat ja lapset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

19.06.2018

Asia/11

Ote

Hankintaoikaisun tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Hankintaoikaisun tekijä

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 71

§ 129

Kannelmäen peruskoulun lisätilan tarveselvityksen hyväksyminen ja lausunnon antaminen hankesuunnitelmasta

HEL 2018-004798 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Kannelmäen peruskoulun lisätilapaviljonkia koskevan tarveselvityksen ja antoi kaupunkiympäristötoimialalle 8.4.2018 päiväystä hankesuunnitelmasta omalta osaltaan puoltavan lausunnon.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Liitteet

1 Kannelmäen peruskoulun lisätilapaviljonki

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Väestöennusteen mukaan 2017–2026 Kannelmäen, Hakuninmaan, Maununnevan ja Kuninkaantammen alueen 6–14-vuotiaan väestön määrä kasvaa reilulla 600:lla. Kasvuun on varauduttu Kuninkaantammen koulu ja päiväkoti hankkeella, sekä esittämällä talonrakentamishjelmaan 2019–28 Kannelmäen peruskoulun Runonlaulajantien laajennusta.

Alueella perusopetusikäisten määrä on lisääntynyt jo viime vuosina. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on esittänyt tammikuussa 2018

kiireiseen tarpeeseen toteutettavaksi tiloja perusopetukselle vuokrapaviljonkihankkeena siten, että tilat saadaan käyttöön elokuussa 2018.

Koulun paviljonkirakennus rakennetaan osoitteeseen Runonlaulajantie 40, 00420 Helsinki. Hankkeen kokonaislaajuus on noin 258 brm², huoneistoala noin 211,5 htm² ja hyötyala noin 188 m. Tiloissa voidaan järjestää opetusta 50 oppilaalle.

Tilat täyttävät rakentamismääräysten uudisrakentamiselle asetetut terveellisuuden ja turvallisuuden vaatimukset. Rakennuksen sijoittamisessa koulutontille otetaan huomioon päärakennuksen mahdollinen laajennus tai paviljonkien lisääminen.

Hanke sisältyy vuokrahankkeena vuoden 2018 talousarvion vuokra- ja osakekohteiden uudis- ja peruskorjausohjelmaan vuosiksi 2018–2020.

Kaupunkiympäristön toimialan hankesuunnitelmavaiheen laskelman mukaan viiden ensimmäisen vuoden ajalle arvioitu tilakustannus käyttäjälle on 48,76 euroa/m²/kk, 12 580 euroa kuukaudessa ja 150 960 euroa vuodessa.

Viiden mahdollisen seuraavan vuoden ajalle arvioitu kokonaisvuokra käyttäjälle on 20,43 euroa/m²/kk, 5 270 euroa kuukaudessa eli 63 240 euroa vuodessa.

Hankkeen aiheuttavat arvioidut lisäykset käyttökustannuksiin ilman vuokramenoja ovat 282 000 euroa vuodessa, josta henkilöstömenojen osuus on 237 000 euroa. Hankesuunnitelmavaiheessa arvioidut käynnistämiskustannukset noin 27 000 euroa. Kustannukset eivät sisällä tietohallinnon hankintoja. Hankkeen aiheuttamiin henkilöstö-, vuokra- ja muihin kustannuksiin on varauduttu vuoden 2018 talousarviossa.

Kannelmäen peruskoulun lisätilapaviljonki valmistuu elokuussa 2018. Työsuojelun lausunto otetaan huomioon hankkeen toteutuksessa.

Vaikutusten arviointi

Palveluiden tarvetta ja oppilaspaikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti aluetasolla. Esitetyillä lisätiloilla helpotetaan Kannelmäen peruskoulun tilatarvetta. Siten hankkeella on sosiaalisia, henkisiä ja terveydellisiä vaikutuksia.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

19.06.2018

Asia/12

Liitteet

1 Kannelmäen peruskoulun lisätilapaviljonki

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristötoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.05.2018
§ 63

§ 130

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun tilapäisten opetustilojen vuokraamista koskevas- ta hankesuunnitelmasta

HEL 2018-002991 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristön toimialalle 19.03.2018 päivätystä Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa pääosin hyvin toiminnallisessa tarveselvityksessä asetettuja tavoitteita. Jatkosuunnittelua varten tulee kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Hankkeen kustannuksia tulee seurata tiiviisti suunnittelun kaikissa vaiheissa kustannustavoitteen saavuttamiseksi. Hankesuunnitelmassa mainitussa vuokra-arviossa tulee pitäytyä. Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen aikataulun mukaisesti siten, että tilojen käyttöönotto tapahtuu viimeistään tammikuussa 2019.

Lopullisessa toteutussuunnitelmassa otetaan huomioon käyttäjän ja tilaelementtitoimittajan kesken käydyissä käyttäjäkokouksissa työstetty pohjaratkaisu.

Hankkeen kiireellisyydestä johtuen kaikkia tavanomaisia hankesuunnitelmavaiheen tarkasteluja ei ole suoritettu. Viranomaiskäsittelyjen lisäksi tulee välttämättömät työsuojeluun ja turvallisuuteen liittyvät tarkastelut suorittaa hankkeen määräaikaaisuudesta huolimatta ennen rakennuslupa-asiakirjojen valmistumista.

Määräaikaisen tilaelementtirakennuksen tekniset ratkaisut eivät saa johtaa ylimääräisiin käyttökustannuksiin.

Helsingin kaupungin opetuksen digitalisaatio-ohjelman käytännön toteutuksessa tulee kiintokalusteiden ja tietoteknisten ratkaisujen yksityiskohdat suunnitella kiinteässä yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mirita Saxberg: Lisäys kohtaan 3: (Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen ja tilojen käyttöönotto aikataulun mukaisesti) siten, että tilojen käyttöönotto tapahtuu viimeistään tammikuussa 2019.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mirita Saxbergin tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 2821U10029 Sophie Mannerheim

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunkiympäristön toimialalle 19.03.2018 päivätystä Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja lausuu lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa pääosin hyvin toiminnallisessa tarveselvityksessä asetettuja tavoitteita. Jatkosuunnittelua varten tulee kuitenkin kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Hankkeen kustannuksia tulee seurata tiiviisti suunnittelun kaikissa vaiheissa kustannustavoitteen saavuttamiseksi. Hankesuunnitelmassa mainitussa vuokra-arviossa tulee pitäytyä. Lisäksi tulee varmistaa hankkeen valmistuminen aikataulun mukaisesti.

Lopullisessa toteutussuunnitelmassa otetaan huomioon käyttäjän ja tilaelementtitoimittajan kesken käydyissä käyttäjäkokouksissa työstetty pohjaratkaisu.

Hankkeen kiireellisyydestä johtuen kaikkia tavanomaisia hankesuunnitelmavaiheen tarkasteluja ei ole suoritettu. Viranomaiskäsittelyjen lisäksi tulee välttämättömät työsuojeluun ja turvallisuuteen liittyvät tarkastelut suorittaa hankkeen määräaikaaisuudesta huolimatta ennen rakenuslupa-asiakirjojen valmistumista.

Määräaikaisen tilaelementtirakennuksen tekniset ratkaisut eivät saa johtaa ylimääräisiin käyttökustannuksiin.

Helsingin kaupungin opetuksen digitalisaatio-ohjelman käytännön toteutuksessa tulee kiintokalusteiden ja tietoteknisten ratkaisujen yksityiskohdat suunnitella kiinteässä yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on pyytänyt lausuntoa 19.03.2018 päiväystä - osoitteeseen Sibeliuksenkatu 16 suunnittelun - Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun hankesuunnitelmasta.

Päätökset ja hanke

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on hyväksynyt opetusviraston laatiman 26.8.2015 päivätyn toiminnallisen tarveselvityksen kokouksessaan 15.09.2015.

Suomenkieliset sairaalakoulut yhdistyivät 1.8.2011 ja koulun nimeksi tuli Sophie Mannerheimin koulu. Sophie Mannerheimin koulu toimii tällä hetkellä useissa toimipisteissä. Kaupunkiympäristön toimiala on yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä Sophie Mannerheimin koulun kanssa selvittänyt koulun tilantarpeita ja tilaratkaisuja. Koulun nykyiset tilat ovat riittämättömät tai huonossa kunnossa. Mechelininkadun toimipisteessä ongelmana ovat ulkotilojen ja sisäänkäynnin soveltumattomuus koulukäyttöön ja välituntipihan puute. Lisäksi toimipiste sijaitsee vaarallisessa isossa risteyksessä. Opetuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta sairaalakoulun toimipisteiden määrää tulee vähentää ja osa toiminnasta keskittää yhteen rakennukseen.

Akuutin tilatarpeen sekä selvitysten tuloksena on päädytty esittämään uutta sairaala- ja erityiskouluna toimivaa pääkoulua, joka korvaisi Mechelininkadun ja Nordenskiöldinkadun tilat sekä osan Välskärinkadun tiloista. Kaupungin omistamista tiloista tai ulkopuolisten omistamista tiloista ei ole löytynyt sopivia tiloja Sophie Mannerheimin pääkoululle. Parhaaksi vaihtoehdoksi on arvioitu määräaikainen uudisrakennus Kivelän sairaalan alueelle osoitteessa Sibeliuksenkatu 16.

Koulussa on vuosiluokat 1-9. Koulu on suunniteltu 165:lle erityistä tukea vaativalle oppilaalle. Hankesuunnitelman perustana olleessa toiminnallisessa tarveselvityksessä on esitetty Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun toiminnallinen tarve, ilman ehdotusta tietystä kiinteistöstä. Toiminnallinen tarveselvitys on liitteenä hankesuunnitelmassa. Hankesuunnitelman yhteydessä on tarkennettu toiminnallisessa tarveselvityksessä esitetyt tiedot ja laadittu määräaikaiselle uudishankkeelle viitesuunnitelmat, joita on verrattu tarveselvityksen tavoitteelliseen alustavaan huonetilaohjelmaan ja pinta-alatavoitteeseen.

Laajuus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle vuokrattavan rakennuksen laajuus on hankesuunnitelman mukaan noin 3 578 htm² ja 3 820 brm².

Kasvatuksen ja koulutuksen tilapalvelut on yhdessä koulun edustajien ja hankesuunnitelmassa mainitun tarjoajan kanssa työstänyt hankesuunnitelman liitteenä olevia viitesuunnitelmia edelleen toiminnallisten tarpeiden toteutumisen varmistamiseksi ja tilajärjestelyjen viimeistelmiseksi sekä - kaupunkiympäristön toimialan esittämän toiveen mukaisesti - tehostanut pohjaratkaisua huoneistoalaa supistaen. Tehostetun pohjaratkaisun huoneistoala on suunnittelijalta saadun laskelman mukaan noin 3300h².

Aikataulu ja kustannukset

Hankesuunnitelmassa esitetyn rakentamisaikataulun mukaan rakennustyöt alkavat elokuussa 2018 ja valmistuvat joulukuussa 2018. Tilat voitaisiin ottaa käyttöön tammikuussa 2019.

Kokonaistilakustannus eli sisäinen vuokra käyttäjälle sisältäen edellä mainitun pääomavuokran, mukaan lukien lisä- ja muutostyövarausten ja piharakentamisen investointikustannukset, ylläpitokustannuksen, tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisen yleiskustannuksen 0,5 euroa / h², on yhteensä jyvitettyinä kaikki optiokaudet sisältävälle 124 kk vuokra-ajalle keskimäärin enintään 27,35 euroa / h². Lopullinen vuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan.

Hankesuunnitelman laatimisen jälkeen tarkentuneet arvioidut toiminnan käynnistämiskustannukset toimialalle ovat yhteensä 380 000 euroa sisältäen myös käsityön laitteet ja varusteet (luku poikkeaa hankesuunnitelmaan merkitystä alustavasta summasta). Luvut eivät sisällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tietohallinnon hankintoja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala varautuu normaaleihin vuosittaisiin toimintakustannuksiin, joita ovat mm. palkka- ja henkilöstömenot, tarvikkeet, kuljetuspalvelut, ruokailu- ja siivouskustannukset sekä kouluisäntäpalvelut.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Esitetty suunnitelma on ratkaisu Sophie Mannerheimin koulun pääkoulun tilantarpeeseen määräaikaisena uudisrakennuksena ja mahdollistaa opiskelun terveellisissä, sijainniltaan hyvissä ja koulun toiminnalle sopivissa oppimisen tiloissa. Siten hankkeella on huomattavia sosiaalisia, henkisiä ja terveydellisiä vaikutuksia.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492

19.06.2018

Asia/13

---

ilari.suomalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 2821U10029 Sophie Mannerheim

Oheismateriaali

1 Oheismateriaali

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 15.05.2018
§ 76

§ 131 Oikaisuvaatimus rehtorin virkaan ottamisesta

HEL 2018-003559 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hylätä ***** 6.5.2018 tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt vs. perusopetusjohtajan 24.4.2018 (§ 13) tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluihin esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vs. perusopetusjohtajan lausunto allekirjoittamaton
- 2 Oikaisuvaatimus Kalasataman peruskoulun rehtorin virkaan ottamisesta
- 3 Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 32k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen vs. perusopetusjohtajan 24.4.2018 (§ 13) tekemästä päätöksestä, jolla perusopetusjohtaja on ottanut Kalasataman peruskouluun sijoitettuun peruskoulun rehtorin virkaan toistaiseksi 4.6.2018 lukien kasvatustieteen maisteri *****

Vs. perusopetusjohtaja on antanut asiasta lausunnon 5.6.2018.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 mom. 5 kohdan mukaan ellei toisin ole määrätty toimialajohtaja ottaa palvelukseen toimialan viranhaltijat ja työntekijät. Toimialajohtajan henkilöstöasioiden delegoineista 17.5.2017 tekemään päätökseen perustuen perusopetuksen rehtorin viranhaltijat ottaa perusopetusjohtaja.

Kalasadaman peruskouluun sijoitettu rehtorin virka on tullut avoimeksi 1.4.2018. Rehtorin virka on julistettu haettavaksi kaupungin verkkosivuilla www.helsinkirekry.fi 2.2.2018. Lisäksi rehtorin viran hausta on tiedotettu Helsingin Sanomissa 4.2.2018. Hakuaika päättyi 19.2.2018.

Hakuilmoituksessa kelpoisuusvaatimuksena edellytettiin opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaista rehtorin kelpoisuutta ja lisäksi edellytettiin johtamiskokemusta sekä hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Eduksi luettavana seikkana ilmoitettiin kiinnostus ja kokemus oppimisympäristöjen kehittämiseen sekä uuden opetus suunnitelman mukaiseen oppimiskäsityksen johtamiseen.

Tehtäväkuvauksena ilmoitettiin rehtorin tehtävät Kalasadaman peruskoulussa. Koulu toimii kahdessa toimipisteessä.

Kalasadaman peruskoulussa on yleisopetuksen luokat 1-3 sekä 11 SLI-ryhmää, jotka on tarkoitettu oppilaille, joilla on kielellinen erityisvaikeus. Koulu kasvaa 2. rakennusvaiheen ja alueen kasvun kautta vähitellen noin 700 oppilaan yhtenäiseksi peruskouluksi. Rehtori vastaa toisen rakennusvaiheen pedagogisesta suunnittelusta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Kelpoisuus tulee saavuttaa ennen hakuajan päättymistä.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n mukaan rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkea-koulututkinto, asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus, riittävä työkokemus opettajan tehtävissä sekä opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot tai muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Vs. perusopetusjohtajan päätöksestä ilmenee, että virkaan jätti 19.2.2017 päättäneen hakuajan kuluessa hakemuksensa 23 hakijaa. Hakemusten perusteella ansioituneimmat hakijat, ja joilla oli eniten rehtorikokemusta, kutsuttiin videohaastatteluun. He olivat *****

***** kutsuttiin videohaastattelujen perusteella ensimmäiseen haastatteluun. Haastattelun jälkeen tehdyssä hakijoiden ansioiden kokonaisarvioinnissa johtamisosaamisen sekä pedagogisten johtamis- ja kehittämisenäkemyksen perusteella muiden hakijoiden edelle nousivat *****

***** kutsuttiin henkilöarviointiin, jonka suoritti Psykon Oy. Henkilöarvioinnin jälkeen heidät kutsuttiin toiseen haastatteluun.

Haastatteluihin osallistuivat *****

Virkaan valittu on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2000. Lisäksi hän on suorittanut 60 opintopisteen laajuiset erityisopettajan opinnot 2006, opetushallinnon tutkinnon 2010 sekä johtamisen erikoisammattitutkinnon 2012. Hän on toiminut kesäkuusta 2010 alkaen Savion koulun rehtorina (400 oppilasta) Keravan kaupungilla. Aikaisemmin hän on työskennellyt Savion koulussa erityisopettajana (2008-2010), erityisluokanopettajana (2006-2008) sekä luokanopettajana (2002-2006). Vuosina 2007-2010 hän toimi opettajan työn ohella Keravan kaupungilla erityisopetuksen koordinaattorina sekä kolme vuotta kaupunkitasolla johtoryhmärehtorina ja aluerehtorina. Lisäksi hän on toiminut luokanopettajana Seutulan koulussa Vantaalla (2000-2002). Hakija on suorittanut KuntaJoko-johtamiskoulutuksen 2017. Rehtorikokemusta hänellä on 7,5 vuotta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2000. Lisäksi hän on suorittanut opetushallinnon tutkinnon vuonna 2003 ja yo-merkonomi tutkinnon vuonna 1989. Hän on toiminut Helsingin kaupungilla Siltämäen ala-asteen rehtorina (270 oppilasta) vuodesta 2004 alkaen lukuun ottamatta 1.8.2008-31.7.2009, jolloin hän toimi Puistolän ala-asteen rehtorina. Aikaisemmin hän on työskennellyt Helsingin kaupungilla luokanopettajana (1999-2004). Hän on osallistunut Aalto-yliopiston Work Design -koulutukseen 2018,

Knowledge Management -kurssille 2018 sekä Opetushallituksen Uuden oppilaitosjohdon koulutukseen 2004. Lisäksi hän on suorittanut JOVA-johtamisvalmennuskoulutuksen vuonna 2006 ja APUVA-apulaisrehtorikoulutuksen vuonna 2005. Rehtorikokemusta hänellä on 13,5 vuotta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätöksen perusteena on virheellistä, vaillinaista ja harhaanjohtavaa tietoa virkaan valitun ja hänen oman rehtorikokemuksen osalta. Hän katsoo myös, ettei hänen ansionsa kehittäjänä ja lukuisat yhteistyökumppanuudet ole tulleet huomioitua ja oikein arvioiduiksi.

Vs. perusopetusjohtaja toteaa lausunnossaan mm., että virkaan valitulla on kokemusta erityisopetuksesta ja koulusta, jossa on opetusta esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan. Hänellä on kokemusta myös oppimisympäristöjen suunnittelusta koulujen rakennusprojektien yhteydessä. Hänen kokemuksestaan katsotaan olevan hyötyä, kun Kalasataman koulu kasvaa lähivuosina isoksi yhtenäiseksi peruskouluksi. Valittu on osallistunut kuntatason opetussuunnitelman tekemiseen sekä toiminut johtoryhmärehtorina ja aluerehtorina. Haastattelun perusteella valitun eduksi luetaan vahva pedagoginen näkemys oppilaan monipuolisesta ja joustavin järjestelyin toteutettavasta tuesta. Haastattelussa hän toi esille selkeän, hyvin jäsentyneen johtamistavan sekä oppilaslähtöisen johtamisotteen. Hän kuvaa pedagogisen johtamisnäköyksensä konkreettisiksi johtamisteoiksi. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on 13,5 vuotta rehtorikokemusta. Virkaan valitun kokemus rehtorin tehtävissä on riittävän pitkäaikaista Kalasataman peruskoulun rehtorin viran menestykselliseen hoitamiseen nähden. Virkaan valitun rehtorikokemus on hankittu koulusta, jossa on luokkia esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan ja yhdeksän erityisluokkaa. Kalasataman peruskoulussa on 11 SLI-ryhmää, jotka on tarkoitettu oppilaille, joilla on kielellinen erityisvaikeus.

Esittelijä toteaa, että virkaan valitulla ja oikaisuvaatimuksen tekijällä on virassa vaadittava muodollinen kelpoisuus ja hakuilmoituksessa edellytetyä johtamiskokemusta. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on 13,5 vuoden ja virkaan valitulla 7,6 vuoden rehtorikokemus. He ovat suorittaneet johtamiskoulutuksia ja heillä on kokemusta oppimisympäristöjen kehittämisestä. Kummallakin on pitkäaikaista opettajakokemusta. Lisäksi virkaan valitulla on kaupunkitason johtamis- ja kehittämisokemusta.

Suomen perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuu-

teen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin.

Esittelijä toteaa, että vs. perusopetusjohtaja on valintaa tehdessään ottanut huomioon perustuslain mukaiset nimitysperusteet ja valinnut kokonaisarvion perusteella taitavimman ja soveltuvimman hakijan. Myös tehty soveltuvuusarviointi tukee tätä päätöstä. Johtokunta ei ole lausunnossaan nostanut hakijoista ketään etusijalle. Johtokunta tuo esille lausunnossaan muun muassa muutos- ja henkilöstöjohtajuuden tärkeyden sekä erityisoppilaiden aseman voimakkaasti kasvavassa koulussa. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että vs. perusopetusjohtaja olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin, mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun ja vs. perusopetusjohtajan lausuntoon viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vs. perusopetusjohtajan lausunto allekirjoittamaton
- 2 Oikaisuvaatimus Kalasataman peruskoulun rehtorin virkaan ottamisesta
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Perusopetuksen palvelukokonaisuus Perusopetusjohtaja 24.04.2018 § 13

HEL 2018-003559 T 01 01 01 01

Päätös

Vs. perusopetusjohtaja päätti ottaa Kalasataman peruskouluun sijoitettuun peruskoulun rehtorin virkaan (nro 0044) toistaiseksi kasvatustieteen maisteri Mari Heikkisen. Päätös on tehty ehdolla, että virkaan valittu esittää hyväksyttävän työterveyshuollon arvion edellytyksistään hoitaa virkaa ja että virkaan valittu esittää lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) edellyttämän rikosrekisterilain (505/2002) 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun rikosrekisteriotteen. Työhöntulotarkastuslausunto on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Virantoimitus alkaa 4.6.2018. Virkaan valitulle määrätään virantoimituksen aloittamisesta alkava kuuden (6) kuukauden koeaika.

Päätöksen perustelut

Kalasataman peruskouluun sijoitettu peruskoulun rehtorin virka on tullut avoimeksi 1.4.2018. Rehtorin virka on julistettu haettavaksi kaupungin verkkosivuilla www.helsinkirekry.fi 2.2.2018. Lisäksi rehtorin viran hausta on tiedotettu Helsingin Sanomissa 4.2.2018. Hakuaika päättyi 19.2.2018.

Kalasataman peruskoulussa on yleisopetuksen luokat 1-3 sekä 11 SLI-ryhmää, jotka on tarkoitettu oppilaille, joilla on kielellinen erityisvaikeus. Koulu toimii kahdessa toimipisteessä. Koulu kasvaa vähitellen noin 700 oppilaan yhtenäiseksi peruskouluksi. Rehtori vastaa toisen rakennusvaiheen pedagogisesta suunnittelusta.

Rehtorin kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 1998/986 mukaan. Kelpoisuus tulee saavuttaa ennen hakuajan päättymistä. Lisäksi hakuilmoituksessa edellytettiin johtamiskokemusta sekä hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 2 §:n mukaan rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto, asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus, riittävä työkokemus opettajan tehtävissä sekä opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestä-

mät opetushallinnon opinnot tai muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Rehtorin keskeisinä tehtävinä on vastata koulun opetus-, ohjaus- ja kasvatustyön johtamisesta, koulun henkilöstöjohtamisesta, koulun taloudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta, koulun toiminnan kehittämisestä sekä koulun sisäisestä ja huoltajien, yhteistyökumppaneiden ja sidosryhmien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Virkaan jätti 19.2.2018 päättyneen hakuajan kuluessa hakemuksensa 23 hakijaa. Yksi hakija peruutti hakemuksensa videohaastattelun ja ensimmäisen haastattelun jälkeen. Videohaastatteluun kutsuttiin hakemusten perusteella ansioituneimmat hakijat ja joilla oli eniten rehtorikokemusta. He olivat: ***** Videohaastattelussa kysyttiin hakijoiden johtamiskokemuksesta ja johtamisperiaatteita, oppilaan tuen toteuttamista sekä näkemystä Kalasataman peruskoulun oppimisympäristöstä tulevaisuudessa. Videohaastattelujen arviointiin osallistuivat vs. perusopetusjohtaja ***** sekä perusopetuksen aluepäällikkö ***** Vastaukset arvioitiin rehtorin tehtävän vaatimuksiin nähden.

Videohaastattelujen perusteella ensimmäiseen haastatteluun 12.3.2018 kutsuttiin seuraavat hakijat: ***** Haastatteluihin osallistuivat vs. perusopetusjohtaja ***** perusopetuksen aluepäällikkö ***** Kalasataman peruskoulun johtokunnan puheenjohtaja ***** sekä henkilöstösuunnittelija *****

Haastattelun jälkeen tehdyssä hakijoiden ansioiden kokonaisarvioinnissa johtamisosaamisen sekä pedagogisten johtamis- ja kehittämisenäkemysten perusteella muiden hakijoiden edelle nousivat ***** ja ***** Heidät kutsuttiin henkilöarviointiin, jonka suoritti Psycon Oy. Henkilöarvioinnin jälkeen ***** ja ***** kutsuttiin toiseen haastatteluun 28.3.2018. Haastatteluun osallistuivat samat henkilöt kuin ensimmäiseen haastatteluun.

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2000. Lisäksi hän on suorittanut 60 opintopisteen laajuiset erityisopettajan opinnot 2006, opetushallinnon tutkinnon 2010 sekä johtamisen erikoisammattitutkinnon 2012. Hakija on toiminut kesäkuusta 2010 alkaen Savion koulun rehtorina Keravan kaupungilla. Aikaisemmin hän on työskennellyt Savion koulussa erityisopettajana (2008-2010), erityisluokanopettajana (2006-2008) sekä luokanopettajana (2002-2006). Vuosina 2007-2010 hän toimi opettajan työn ohella Keravan kaupungilla erityisopetuksen koordinaattorina. Lisäksi hän on toiminut luokanopettajana Seutulan koulussa Vantaalla (2000-2002). Hakija on suorittanut KuntaJoko-johtamiskoulutuksen 2017.

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2000. Lisäksi hän on suorittanut opetushallinnon tutkinnon 2003 ja yomerkonomin tutkinnon vuonna 1989. Hakija on toiminut Helsingin kaupungilla rehtorina vuodesta 2004 alkaen. Aikaisemmin hän on työskennellyt Helsingin kaupungilla luokanopettajana (1999-2004). Hän on osallistunut Aalto-yliopiston Work Design -koulutukseen 2018, Knowledge Management -kurssille 2018 sekä Opetushallituksen Uuden oppilaitosjohdon koulutukseen 2004. Lisäksi hän on suorittanut JOVA-johtamisvalmennuskoulutuksen vuonna 2006 ja APUVA-apulaisrehtorikoulutuksen vuonna 2005.

***** on rehtorikokemusta 7,5 vuotta. Hän johtaa 440 oppilaan koulua, jossa on luokkia esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan, yhdeksän erityisluokkaa ja henkilöstöä reilut 50. ***** on rehtorikokemusta 13,5 vuotta. Hän johtaa 270 oppilaan ala-asteen koulua, jossa on kaksi erityisluokkaa ja henkilöstöä lähes 30. Kummallakin hakijalla on pitkäaikaista opettajakokemusta.

Rehtorin työssä korostuvat monialainen johtamisosaaminen sekä hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. Rehtori vastaa koulun pedagogisesta, hallinnollisesta ja henkilöstöjohtamisesta. Tehtävä edellyttää monipuolista kokemusta niin johtamis- ja esimiestyöstä kuin kykyä suunnitella ja kehittää opetusta ja oppimisympäristöjä sekä arvioida kehittämistyön tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Molemmilla hakijoilla on virassa vaadittava muodollinen kelpoisuus ja hakuilmoituksessa edellytettyä johtamiskokemusta sekä hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot. He ovat lisäksi suorittaneet johtamiskoulutuksia. Heillä on kokemusta oppimisympäristöjen kehittämisestä.

***** valintaa puoltavat seuraavat ansiot: Hänellä on kokemusta erityisopetuksesta ja koulusta, jossa on opetusta esiopetuksesta yhdeksänteen luokkaan. Hänellä on kokemusta myös oppimisympäristöjen suunnittelusta koulujen rakennusprojektien yhteydessä. Hänen kokemuksestaan katsotaan olevan hyötyä, kun Kalasataman koulu kasvaa lähivuosina isoksi yhtenäiseksi peruskouluksi. ***** on osallistunut Keravalla kuntatason opetussuunnitelman tekemiseen sekä toiminut johtoryhmärehtorina ja aluerehtorina. Haastattelun perusteella ***** eduksi luetaan vahva pedagoginen näkemys oppilaan monipuolisesta ja joustavin järjestelyin toteutettavasta tuesta. Haastattelussa ***** tuo esille selkeän, hyvin jäsentyneen johtamistavan sekä oppilaslähtöisen johtamisotteen. Hän kuvaa pedagogisen johtamiskokemuksensa konkreettisiksi johtamistavoiksi. Lisäksi ***** kuvaa konkreettisin esimerkein, minkälaisilla rakenteilla ja prosesseilla hän on johtanut ja kehittänyt koulua. Myös henkilöarviointi tukee valintaa. ***** arvioitiin ottaen huomioon perustuslain mukaiset nimityspe-

19.06.2018

rusteet koulutuksen, työkokemuksen sekä kokonaisarvion perusteella taitavimmaksi, kyvykkäimmäksi ja soveliaimmaksi Kalasataman peruskoulun rehtorin virkaan.

Kalasataman peruskoulun johtokunta on antanut asiasta lausunnon.

Toimialajohtajan 17.5.2017 tekemän delegointipäätöksen (§22) perusteella rehtorin ottaa palvelukokonaisuuden johtaja.

Pöytäkirjanote annetaan tiedoksi virkaan valitulle sekä muille hakijoille oikaisuvaatimusohjeineen. Päätöksen tiedoksianto tapahtuu sähköisessä rekrytointijärjestelmässä niiden osalta, jotka ovat antaneet suostumuksensa sähköiseen tiedoksiintoon ja muiden osalta kirjeitse.

Lisätiedot

Virve Kemppe, henkilöstösuunnittelija, puhelin: 310 86293
virve.kemppi(a)hel.fi

Hanna Välitalo, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.valitalo(a)hel.fi

§ 132

Oikaisuvaatimus luokanopettajaksi ottamisesta

HEL 2018-001018 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hyväksyä ***** tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt aluepäällikön 4.4.2018 (§18) tekemästä päätöksestä, kumota aluepäällikön tekemän päätöksen sekä palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 17.4.2018
- 2 Aluepäällikön lausunto allekirjoittamaton
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 4 Virkaan valitun allekirjoittamaton lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen aluepäällikön 4.4.2018 (§ 18) tekemästä päätöksestä, jolla aluepäällikkö on ottanut Jakomäen peruskouluun sijoitettuun luokanopettajan virkaan toistaiseksi 1.8.2018 lukien kasvatustieteen maisteri *****

Aluepäällikkö on antanut asiasta lausunnon 19.4.2018 ja virkaan valittu 25.5.2019.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 mom. 5 kohdan mukaan ellei toisin ole määrätty toimialajohtaja ottaa palvelukseen toimialan viranhaltijat ja työntekijät. Toimialajohtajan henkilöstöasioiden delegoineista 17.5.2017 tekemään päätökseen perustuen peruskoulujen opettajat ottaa aluepäällikkö.

Jakomäen peruskouluun sijoitettu luokanopettajan virka (vakanssinumero 6109) on ollut julkisesti haettavana 12.1.-29.1.2018.

Virkaa haki hakuajan kuluessa 19 henkilöä, joista 16 täytti opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaiset kelpoisuusvaatimukset. Hakuilmoituksessa muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi eduksi katsottavana seikkana ilmoitettiin erityiso-saaminen käsityössä (teknisen työn tavat) tai liikunnassa. Tehtävän kuvauksena ilmoitettiin luokanopettajan työtehtävät yhtenäisessä peruskoulussa vuosiluokilla 1-6 ja lisäksi yksittäisen oppiaineen opetusta vuosiluokilla 1-9.

Haastatteluun kutsuttiin kolme hakijaa, mm. oikaisuvaatimuksentekijä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii virkaan ottamista koskevaan päätökseen oikaisua, koska katsoo olevansa ansioituneempi kuin virkaan valittu. Hänellä on 12 vuotta enemmän kokemusta luokanopettajan työstä kuin valitulla. Hän katsoo, että päätöksen perusteluissa mainittua laajaa ja vahvaa työkokemusta ei ole mahdollista saavuttaa virkaan valitun työkokemuksella.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 § 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työkentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalliskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin.

Luokanopettajan kelpoisuudesta säädetään opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 4 §:ssä.

Virkaan valittu on suorittanut Helsingin yliopistossa ylemmän korkeakoulututkinnon, luokanopettajan koulutus, vuonna 2017. Pääaineena hänellä on ollut kasvatustiede ja sivuaineena käsityötiede. Hän on toiminut Helsingin kaupungilla Jakomäen peruskoulussa luokanopettajan sijaisena 7.8.2017 lähtien ja resurssiopettajana ajan 9.1.-30.6.2017. Opettajakokemusta hakuajan päättymiseen mennessä hänellä on yhteensä 11 kuukautta 3 viikkoa. Lisäksi hän on toiminut Leirikesän ohjelmapäällikkönä vuosina 2014- 2015 yhteensä 1 v 2 kk ja Espoon kaupungilla koulunkäyntiavustajana vuosina 2010-2011 yhteensä 9 kuukautta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on suorittanut Oulun yliopistossa ylemmän korkeakoulututkinnon, Master on Education, vuonna 2005. Pääaineena on kansainvälinen luokanopettajan koulutus, kasvatustieteet ja sivuaineena peruskoulussa opetettavien aineiden monialaiset opinnot sekä germaaninen filologia. Lisäksi hän on suorittanut Turun yliopistossa filosofian maisterin tutkinnon 1996, pääaineena englannin kielen kääntäminen ja tulkkaus ja sivuaineena saksan kielen kääntäminen ja tulkkaus. Hän on toiminut Vantaan kaupungin palveluksessa luokanopettajana 15.8.2005 lähtien. Opettajakokemusta hänellä on hakuajan päättymiseen mennessä 12 vuotta 7 kuukautta.

Virkaan valitulla ja oikaisuvaatimuksen tekijällä on virassa vaadittava muodollinen kelpoisuus ja hakuilmoituksessa eduksi katsottavaa erityisosaamista. Virkaan valitulla pääaineena on ollut kasvatustiede ja sivuaineena käsityötiede. Oikaisuvaatimuksen tekijällä pääaineena on ollut kasvatustiede ja sivuaineena peruskoulussa opetettavien aineiden monialaiset opinnot, germaaninen filologia ja Education for Intercultural competencies. Haettavana olleeseen virkaan nähden, johon eduksi katsottavana tekijänä oli erityisosaaminen käsityössä (teknisen työn tavat) tai liikunnassa, virkaan valittu on suorittamansa luokanopettajan tutkinnon sivuaineen suhteen oikaisuvaatimuksen tekijää hieman ansioitu-

19.06.2018

neempi. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on pidempi työkokemus opettajana.

Edellä lausutun perusteella esittelijä esittää, että oikaisuvaatimus hyväksytään ja aluepäällikön 4.4.2018 (§ 18) tekemä päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 17.4.2018
- 2 Aluepäällikön lausunto allekirjoittamaton
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 4 Virkaan valitun allekirjoittamaton lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Perusopetuksen palvelukokonaisuus Perusopetuksen alueelliset palvelut alue 2 Perusopetuksen aluepäällikkö 2 04.04.2018 § 18

HEL 2018-001018 T 01 01 01 01

Päätös

Perusopetuksen aluepäällikkö päätti valita luokanopettajan virkaan (nro 6109) kasvatustieteen maisteri Sanna Mariella Laurilan sekä ensimmäiselle varasijalle kasvatustieteen maisteri Marjo Viitalan.

Virantoimitus alkaa 1.8.2018 lukien.

Virkaan valitulle ei aseteta koeaikaa.

Päätös on ehdollinen kunnes virkaan valittu on esittänyt selvityksen terveydentilastaan. Selvitys terveydentilasta on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Päätöksen perustelut

Luokanopettajan virka (nro 6109) on ollut julkisesti haettavana ajalla 12.1.2018-29.1.2018 Helsingin kaupungin sähköisessä rekrytointijärjestelmässä sekä muissa Helsingin kaupungin rekrytointikanavissa. Viran ensimmäinen sijoituspaikka on Jakomäen peruskoulu.

Toimialajohtajan delegointipäätöksen (17.5.2017, § 22) mukaan opettajan ottamisesta toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen päättää perusopetuksen aluepäällikkö.

Viranhaltijan tehtävänä on luokanopettajan tehtävät Jakomäen peruskoulussa.

Virkaa haki hakuajan kuluessa 19 henkilöä. Hakijoista 16 henkilöä täytti opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 1998/986 mukaisen kelpoisuusvaatimuksen.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa ilmoitettiin katsottavan eduksi erityisosaaminen käsityössä (kovat materiaalit) tai liikunnassa.

Virkaa täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Hakijat valittiin haastatteluun hakijan hakemuksessa omasta koulutuksesta, kokemuksestaan ja osaamisestaan laatiman esittelyn perusteella suhteessa Jakomäen peruskoulussa tehtävän työnkuvan edellyttämään osaamiseen ja vaadittaviin ominaisuuksiin.

Haastatteluun kutsuttiin hakemusten perusteella kolme (3) henkilöä:

*****

Hakijoita haastattelivat 1.2.2018-13.2.2018 välisenä aikana rehtori Jagne Majanen ja apulaisrehtori Pia Siljala-Kaskelin.

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2017.

Hakijan työkokemus:

8.8.2017-31.7.2018 luokanopettaja Jakomäen peruskoulu

9.1.2017-30.6.2017 resurssiopettaja Jakomäen peruskoulu

1.9.2010-4.6.2011 koulunkäyntiavustaja Espoon kaupunki

Tärkeimmät kurssit:

- Mapa

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2018.

Hakijan työkokemus:

15.1.2018 – 15.7.2018 Erasmus-työharjoittelija Frankfurtin Suomikoulu

2.4.2012 – 19.12.2017 opettajan sijainen pääkaupunkiseudun kunnat

Tärkeimmät kurssit:

- Lions Quest
- Hyvää mieltä yhdessä

***** on koulutukseltaan kasvatustieteen maisteri, valmistumisvuosi 2005.

Hakijan työkokemus:

15.8.2005- luokanopettaja Vantaan kaupunki

Tärkeimmät kurssit:

- Johtamisen perusopinnot
- Opetushallinnon tutkinto
- Minustako rehtori

Hakija ***** on pidempi työura kuin kahdella muulla haastatellulla.

***** vahvuutena on monipuolinen kokemus luokanopettajan tehtävistä ja vahvimmat näytöt suhteessa muihin hakijoihin seuraavissa osa-alueissa:

- positiivisen pedagogiikan toteuttaminen
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen osaaminen
- monipuoliset ryhmänhallintataidot
- kielitietoinen opetus
- tuen tarpeisten opetuksen järjestäminen
- monialaisten asiantuntijaryhmien kokoaminen
- samanaikaisopettajuus
- joustavien opetusjärjestelyiden toteuttaminen
- inklusion toteuttaminen

- ilmiöopetuksen toteuttaminen
- laaja-alaisen osaamisen nostaminen opetuksessa
- oppilaiden osallistaminen opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen
- verkkopedagogiikan hyödyntäminen opetuksessa
- erilaisten oppimisympäristöjen käyttäminen.

***** vahvuutena on kokemus opettajan tehtävistä ja osaamista suhteessa muihin hakijoihin seuraavissa osa-alueissa:

- samanaikaisopettajuus
- ilmiöopetuksen toteuttaminen
- laaja-alaisen osaamisen nostaminen opetuksessa
- verkkopedagogiikan hyödyntäminen opetuksessa
- toiminnallisuus opetuksessa.

Hänellä ei kuitenkaan ole niin vahvaa osaamista tai kokemusta luokanopettajan tehtävistä kuin *****

***** on kokemusta luokanopettajan tehtävästä ja osaamista seuraavissa osa-alueissa:

- monipuoliset työskentelytavat
- oppimisympäristöjen hyödyntäminen
- työyhteisön hyvinvoinnin rakentaminen.

Hänellä ei kuitenkaan ole niin vahvaa osaamista tai kokemusta Jakomäen peruskoulussa edellytettävistä taidoista yhteisopettajuudessa, laaja-alaisen osaamisen huomioimisesta opetuksessa tai oppilaiden osallistamisesta kuin hakija *****

Luokanopettajan tehtävässä korostuvat monipuoliset ryhmähallintataidot, kielitietoisuus sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen hallinta.

Tehtävä edellyttää monipuolista kokemusta tuen tarpeisten oppilaiden opetuksen järjestämisestä.

Perusopetuksen aluepäällikkö katsoo hakijoiden työkokemuksen, koulutuksen sekä haastatteluista ilmenevien seikkojen kokonaisarviointiin perusteella, että parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen on *****

***** valintaa puoltaa hänen luokanopettajan tehtävässä edellytettävä kykynsä sitoutua oppilaslähtöiseen ja oppilaan kanssa tehtävään työhön sekä vahvaan yhteisopettajuuden toteuttamiseen.

Hakijalla on vahvaa osaamista oppilaiden osallistamisesta, ryhmänhallinnasta, oppimisen tuen prosessien hallinnasta, kielitietoisesta opetuksesta ja ilmiöoppimisen toteuttamisesta sekä vahvaa aktiivisuutta

19.06.2018

työyhteisön kehittämiseen ja vastuunottoon. Lisäksi hän hallitsee tehtävässä edellytettävän liikunnan ja käsityön (kovat materiaalit) opettamisen.

Hakijan toimintatapa on aloitteellinen, innovatiivinen ja empaattinen.

Päätös annetaan tiedoksi virkaan valitulle sekä muille hakijoille oikaisuvaatimusohjeineen. Päätöksen tiedoksianto tapahtuu sähköisessä rekrytointijärjestelmässä niiden osalta, jotka ovat antaneet suostumuksensa sähköiseen tiedoksiintoon ja muiden osalta kirjeitse.

Lisätiedot

Jane Majanen, rehtori, puhelin: 310 82022
jane.majanen(a)hel.fi

§ 133

Päiväkoti Sarvaston toiminnan lakkauttaminen

HEL 2018-006328 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti lakkauttaa varhaiskasvatus ja esiopetusalueella 1 (Kaakkoinen) sijaitsevan päiväkoti Sarvaston toiminnan osoitteessa Sarvastonkaari 11, 00840 Helsinki, 1.8.2018 lukien.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ritva Lavinto, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 56407
ritva.lavinto(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupungin hallintosäännön mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin lakkauttamisesta (15 luku 1§).

Päiväkoti Sarvasto sijaitsee Laajasalossa, osoitteessa Sarvastonkaari 11. Päiväkoti on laajuudeltaan 392 m². Tilapaikkoja päiväkodissa on 43. Päiväkotirakennus on rakennettu 1980-luvun alussa väliaikaiseen käyttöön. Rakennuksessa on erilaisia rakenteellisia ongelmia, jotka vaativat laajoja korjauksia. Kaupunkiympäristötoimialan arvion mukaan päiväkoti Sarvasto tilojen perusparannus ei ole tarkoituksenmukaista, koska tarvittavat korjaukset ovat erittäin laajoja ja niiden kustannukset nousevat lähelle uudishankkeen kustannuksia.

Huhtikuussa 2016 päiväkoti Yliskylän perusparannusta korvaavan uudishankkeen tarveselvityksen ja hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä todettiin, että uudishankkeen valmistuttua tarkastellaan mahdollisuutta luopua päiväkoti Sarvastosta, koska tilat vaativat lähivuosiina merkittäviä korjauksia.

Laajasaloon valmistuu vuoden 2018 aikana runsaasti tiloja varhaiskasvatukseen käyttöön. Päiväkoti Yliskylän uudisrakennus, 232 tilapaikkaa, joista uusia tilapaikkoja on 130, valmistui toukokuussa. Loppuvuodesta 2018 valmistuu päiväkoti Borgströminmäki, 142 tilapaikkaa. Ensi syksystä Laajasalon peruskoulun tiloista vapautuu lisää tiloja esiopetukselle, ja toiminta laajenee 14 paikalla. Yhteensä Laajasalossa saadaan käyttöön uusia paikkoja 286 lapselle.

Lisäksi Laajasalossa on meneillään päiväkoti Tahvonlahden ja Tahvonlahden ala-asteen laajennus ja perusparannushankkeen suunnittelu, jossa päiväkodin tilapaikat lisääntyvät ja käynnistymässä on päiväkoti Hopealaakson suunnittelu, 210 tilapaikkaa. Molempien arvioidaan valmistuvan vuonna 2021. Kruunuvuorenrantaan on suunnitelmassa 2020-luvun puolivälissä vielä lisää päiväkotitiloja, kun talonrakentamissuunnitelmassa oleva palvelukortteli valmistuu. Palvelukortteliin tulee koulu, päiväkoti, leikkipuisto ja liikuntatiloja.

Laajasalon keskusta-alueen kaavoitusta edistetään ja alueelle on suunnitteilla edelleen lisää asuntorakentamista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on sopinut kaupunkisuunnittelun kanssa, että Laajasalon asukasmäärän kasvun vaikutuksia palvelutarpeeseen tarkastellaan kaava- ja valmistelun yhteydessä ja kaavoituksessa varaudutaan mahdollisuuksiin rakentaa alueelle tarvittaessa uutta palvelutilaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla arvioidaan, että päiväkoti Sarvastosta luopuminen on mahdollista, koska alueelle on tulossa uusia palvelutiloja. Samalla kuitenkin on erittäin tärkeä huolehtia siitä, että tulevat talonrakentamissuunnitelmassa olevat hankkeet etenevät suunnitelmassa aikataulussa.

Päiväkoti Sarvastossa olisi syksyllä 2018 hoidossa olevia lapsia 33. Päiväkodin lasten vanhemmille on pidetty tiedotustilaisuus 16.5.2018 sekä 5.6.2018, jossa on esitelty suunnitelma toiminnan lakkauttamisesta. Jokaisen perheen kanssa on keskusteltu tulevasta hoitopaikkatoiveesta, joka otetaan huomioon lasten uusia hoitopaikkoja järjestettäessä. Toiminnan muutos toimintakauden alussa mahdollistaa perheiden toiveiden huomioon ottamisen varhaiskasvatuspaikkojen järjestelyissä. Lapset on mahdollista sijoittaa lähipäiväkoteihin.

Toiminnan lakkauttamista on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa. Päiväkoti Sarvaston henkilöstö sijoittuu alueen päiväkoteihin ja heidän toiveensa jatkos osalta otetaan huomioon. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuden henkilöstötoimikunta on käsitellyt asiaa 11.6.2018. Lakkauttamissuunnitelmaa on valmisteltu kaupunkiympäristö toimialan kanssa.

Päiväkoti Sarvaston vuokra on vuositasolla noin 67 000 euroa.

19.06.2018

Asia/16

Päiväkoti Sarvaston lakkauttaminen aiheuttaa yksikkömuutoksen. Varhaiskasvatusyksikkö Ilomäki-Sarvasto lakkaa, uusi varhaiskasvatusyksikkö on vy Ilomäki.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ritva Lavinto, varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 56407
ritva.lavinto(a)hel.fi
Carola Harju, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristötoimiala

§ 134

Oikaisuvaatimus varhaiskasvatusjohtajan viranhaltijan irtisanomisesta koskevasta päätöksestä

HEL 2018-004729 T 01 01 04 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hylätä varhaiskasvatusjohtajan 11.4.2018 tekemää päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhtyy ensivaiheen lopputulokseen ja viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tarja Malmivirta, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
tarja.malmivirta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 oikaisuvaatimus
- 2 Viranhaltijapäätös

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Varhaiskasvatusjohtaja päätti 11.4.2018 irtisanoa oikaisuvaatimuksen tekijän.

Oikaisuvaatimuksentekijä on tehnyt oikaisuvaatimuksen 17.4.2018 ja katsoo, että häntä ei olisi tullut irtisanoa. Oikaisuvaatimuksentekijä toteaa, että työnantaja ei ole noudattanut tasapuolisen kohtelun vaatimuksia eivätkä esitetyt perusteet ole kunnallisen viranhaltijalain 35 §:ssä tarkoitettuja asiallisia ja painavia syitä.

Oikaisuvaatimuksentekijä katsoo, että asiakkailta tulleet palautteet ovat yksilöimättömiä ja perustuvat asiakkaiden kertomaan. Lisäksi oikaisuvaatimuksentekijä toteaa, että 12.3.2018 ja 16.3.2018 henkilöstön kuulemisia ei ole dokumentoitu ja palaute on annettu nimettömänä. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että hän on vuosilomasuunnittelussa noudattanut työnantajan ohjeita.

Pääluottamusmies on ollut 20.2.2018 yhteydessä aluepäällikköön ja varhaiskasvatusjohtajaan varhaiskasvatusyksikön henkilöstön yhteydenottojen vuoksi. Palautteet koskevat mm. työvuorosuunnittelun virheitä, luottamuspulaa esimiestyöhön, henkilöstön väsymistä, henkilöstön runsasta vaihtuvuutta sekä työntekijöiden pelkoa kieltäytyä alati muuttuvista työvuoroista. Pääluottamusmies toi myös esille, että henkilöstö on ollut yhteydessä myös muihin luottamusmiehiin sekä työsuojeluun.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen ao. alueella on sovittu, että 5.3.2018 mennessä varhaiskasvatusyksiköiden työaikasunnittelu on lain edellyttämällä tasolla kun aluepäällikkö ja Titania-pääkäyttäjät käyvät alueilla työaikakirjanpidon läpi. Aluepäällikkö on tavannut oikaisuvaatimuksentekijää henkilökohtaisesti 23.1.2018, 12.2.2018, sekä 14.2.2018 työaikasunnittelun vuoksi. Tilanteessa 5.3.2018 oikaisuvaatimuksentekijän omassa sekä yksikön työntekijöiden työaikasunnittelun toteutuneissa ja tulevissa listoissa oli lukuisia puutteita ja virheitä.

Aikavälillä 8.3.2018-15.3.2018 kuusi varhaiskasvatusyksikön asiakasta on lähestynyt aluepäällikköä ja varhaiskasvatusjohtajaa palautteilla, joissa kuvataan huolta varhaiskasvatusyksikön henkilöstön runsaasta vaihtuvuudesta ja hyvinvoinnista, oikaisuvaatimuksentekijän tempoilevasta ja muuttuvista toimintatavoista sekä vuorovaikutustaidoista, lasten turvallisuudesta sekä päiväkodin huonosta ilmapiiristä.

Aluepäällikkö on käynyt 12.3.2018 ja 16.3.2018 varhaiskasvatusyksikössä kuulemassa henkilökohtaisesti henkilöstöä. Henkilöstö on saanut tulla kertomaan ajatuksiaan työn sujumisesta varhaiskasvatusyksikössä. Esille nousivat erityisesti työaikasunnittelun ja vuosilomasuunnittelun sujumattomuus, henkilöstön suuri vaihtuvuus, jatkuvasti muuttuvien toimintatapojen vakiintumattomuus, johtajan heikot vuorovaikutustaidot ja epäoikeudenmukainen toiminta sekä tunne siitä, että asiat eivät muutu parempaan suuntaan.

Oikaisuvaatimuksentekijän työtä on kevennetty 1.9.2016 alkaen. Oikaisuvaatimuksentekijä on saanut kirjallisen varoituksen 16.8.2017 työn sujumattomuudesta ja työn laiminlyönneistä. Näistä huolimatta työn sujumattomuus ja työn laiminlyönnit ovat jatkuneet.

Oikaisuvaatimuksentekijälle on tarjottu lastentarhanopettajan tehtävää kuulemistilaisuudessa 29.3.2018. Hän on ilmoittanut 6.4.2018 kirjallisesti sähköpostilla, ettei ota vastaan tarjottua lastentarhanopettajan tehtävää.

Esittelijä katsoo, että oikaisuvaatimuksentekijä on rikkonut ja laiminlyönyt määräyksiä ja velvoitteitaan vakavasti. Irtsanomiseen on viranhaltijalain 35 §:n mukainen asiallinen ja painava syy. Asiallisuutta ja painavuutta arvioitaessa on otettu huomioon työnantajan ja viranhaltijan olosuhteet kokonaisuudessaan.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tarja Malmivirta, palvelussuhdepäällikkö, puhelin: 310 86235
tarja.malmivirta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 oikaisuvaatimus
- 2 Viranhaltijapäätös

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Liite 1
Liite 2

19.06.2018

Asia/19
Salassa pidettävä
Julkl 24 § 1 mom 25 k.

---

§ 135
Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 25 k.)

19.06.2018

Asia/20
Salassa pidettävä
JulkL 24 § 1 mom 25 k.

---

§ 136
Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

§ 137

Oikaisuvaatimus kasvatus- ja koulutuslautakunnan viranhaltijan irtisanomista koskevasta päätöksestä

HEL 2018-002923 T 01 01 04 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen kasvatus- ja koulutuslautakunnan 17.4.2018 (§ 80) tekemästä viranhaltijan irtisanomista koskevasta päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Käsittely

Esteelliset: Martina Harms-Aalto (hallintolain 28.1 § 7 -kohta).

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Hankintavaltuudet
- 3 Oikaisuvaatimus 17.4.2018 § 80 päätökseen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Muutoksenhakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Päätös ja oikaisuvaatimus

Muutoksenhakija on tehnyt oikaisuvaatimuksen (liite 1) päätöshistorias-
ta ilmenevästä kasvatus- ja koulutuslautakunnan 17.4.2018 (§ 80) teke-
mästä päätöksestä, jolla hänet on irtisanottu päivähoitoalueen päällikön
virasta.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan
ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen pää-
tökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n 1 mo-
mentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä
se, johon päätös on kohdistettu tai, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai
etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) ja kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle toimielimelle.

Muutoksenhakijan vaatimukset

Muutoksenhakija vaatii, että irtisanominen perutaan.

Vaatimustaan muutoksenhakija perustelee seuraavasti:

1. Puuttuvat asiakirjat.

Kehityskeskustelu ja työsuorituksen arviointi on laiminlyöty vain yhden
alaisen osalta.

2. Työnohjauksen ostaminen.

Kyse on ollut pääosin koulutuksesta eikä työnohjauksesta. Hankintalain
mukainen palveluhankinnan kynnysarvo 60 000 euroa.

3. Lastentarhanopettajan palkkaaminen.

Henkilölle piti laatia työsopimus, jotta hän saa palkan työn alettua jo en-
nen työsopimuksen laatimista.

Lähemmin muutoksenhakijan perustelut ilmenevät liitteenä olevasta oi-
kaisuvaatimuksesta.

Saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Puuttuvat asiakirjat

Asiassa saadun selvityksen perusteella kehityskeskustelujen ja työn-
suorituksen arvioinnin dokumentointi on laiminlyöty kaikkien alaisten
osalta eli muutoksenhakijan väite ei vastaa työnantajan saamaa selvi-
tystä.

Muutoksenhakija toteaa, että opetusviraston muuton yhteydessä joulukuussa 2016 asiakirjoja on tuhottu tai arkistoitu. Mikäli asiakirjat olisi arkistoitu, ne olisivat saatavissa. Mikäli kehityskeskustelut ja työsuorituksen arvioinnit olisi dokumentoitu, niin alaisilla olisi omat kappaleet asiakirjoista ja näin ei ole.

Työnohjauksen ostaminen

Muutoksenhakija on tilannut opetustoimenjohtajan hankintapäätösten vastaisesti työnohjausta ja työnohjaukseksi katsottavaa koulutusta. Toiselta toimijalta päällikkö hankki työnohjausta 34 640,00 eurolla ja toiselta 42 209,20 eurolla. Kyse on huomattavista määristä, joita ei ole kiistetty. Oikaisuvaatimuksessa ei ole lähemmin yksilöity miltä osin ei olisi kyse työnohjauksesta tai työnohjaukseksi katsottavasta koulutuksesta.

Muutoksenhakija on ilmoittanut kynnsarvon palveluhankinnoissa olevan 60 000 euroa ilmeisesti tarkoittaen, että hankinnat ovat kummankin palveluntuottajan osalta jääneet mainitun rajan alle. Tällä ei kuitenkaan ole tämän asian arvioinnissa oikeudellista merkitystä, sillä kyse ei ole hankintalain mukaisesta kynnsarvosta, vaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimivallan siirtämisestä viranhaltijoille hankintojen osalta. Lautakunta on 20.6.2018 (§ 5) päättänyt, että varhaiskasvatuksen päällikön hankintavaltuudet ovat 15 000 euroa 1.6.2017 lukien (liite 2). Kumpaakaan hankintaa ei olisi tullut tälläkään perusteella jatkaa enää 1.6.2017 jälkeen, koska 15 000 euroa oli ylittynyt kummankin hankinnan osalta.

Lastentarhanopettajan palkkaaminen

Muutoksenhakija perustelee toimivallan ylitystä sillä, että henkilö on jo aloittanut tehtävässä, joten hänelle on tullut laatia työsopimus, jotta palkan maksatus turvaantuu. Muutoksenhakija myöntää itsekin toimivallan ylityksen, jolle ei ole esitetty oikeudellisesti kestävää perustetta. Muutoksenhakija ilmoittaa tuoneensa esimiehensä tietoon henkilöresurssin tarpeen. Näin ei ole tämän henkilön osalta tapahtunut, vaan palkkaaminen on tapahtunut hänen oman myöntämänsä mukaisestikin esimiehen tietämättä toimivalta ylittäen.

Kyseisen henkilön työsopimuksen solmiminen on tapahtunut tilanteessa, jolloin edellä puitesopimusten vastaisten hankintojen kurinpitomenettelyssä ei ole vielä annettu ratkaisua. Muutoksenhakijan toimivallan ylityksiä koskevan käsittelyn ollessa vireillä hän on siis tietoisesti tämän asian osalta ylittänyt toimivaltansa.

Kaupungin organisaatiomuutos

Muutoksenhakija perustelee toimivallan ylityksiään kaupungin organisaatiomuutoksen toteuttamisella. Organisaatiomuutos ei ole pätevä oikeuttamisperuste toimivallan ylityksille. Lisäksi pääosa hankinnoista on tapahtunut ennen organisaatiomuutoksen voimaan tuloa.

Yhteistoiminta esimiehen kanssa

Muutoksenhakija pyrkii myös oikeuttamaan toimensa siten, ettei hän olisi saanut riittävää esimiestukea. Hänellä on aina ollut mahdollisuus saada tukea ja tähän häntä on ohjattukin. Saadusta selvityksestäkin ilmenee, ettei hän ole itse kyseessä olevissa asioissa ole keskustellut esimiehensä kanssa ja tätä kautta etsinyt ratkaisua, vaan valinnut itsenäisen toimijan tien katsoen, ettei hän ole sidottu viranhaltijaa koskeviin päätöksiin. Perusteluna väite ei oikeuta menettelyä.

Johtopäätös

Muutoksenhakija ei ole tuonut oikaisuvaatimuksessaan esiin mitään uutta ja asiaan oikeudellisesti vaikuttavaa. Irtsanomiselle on ollut viranhaltijalain 35 §:n mukainen asiallinen ja painava syy. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös sekä asiassa saatu selvitys huomioon ottaen oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Hankintavaltuudet
- 3 Oikaisuvaatimus 17.4.2018 § 80 päätökseen

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote
Muutoksenhakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Liite 1
Liite 2

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.04.2018 § 80

HEL 2018-002923 T 01 01 04 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti irtisanoa päivähoitoalueen päällikkö ***** virkasuhteen (vakanssinumero 25877) Helsingin kaupungin hallintosäännön 23 luvun 3 §:n sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla henkilöstöasioiden delegoinneista 17.5.2017 annetun päätöksen nojalla ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 35 §:n perusteella kuuden kuukauden irtisanomisajoin. Irtisanomisaika alkaa kulua sitä päivää seuraavasta päivästä, jona irtisanominen on annettu tiedoksi. Viranhaltijalla ei ole työntekovelvollisuutta irtisanomisaikana.

Käsittely

17.04.2018 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Martina Harms-Aalto (hallintolain 28.1 § 7 -kohta).

Asian aikana kuultavana oli Timo Korhonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

27.03.2018 Poistettiin

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

§ 137

Begäran om omprövning av ett beslut om uppsägning av en tjänsteinnehavare som nämnden för fostran och utbildning har fattat

HEL 2018-002923 T 01 01 04 01

Beslut

Nämnden för fostran och utbildning beslutade att avslå ***** begäran om omprövning av det beslut om uppsägning av en tjänsteinnehavare som nämnden för fostran och utbildning fattade 17.4.2018 (§ 80), eftersom de skäl som förs fram i begäran om omprövning inte ger anledning till att ändra beslutet. Nämnden motiverar sitt avslag med de faktorer som framställs i föredragningen

Behandling

Jäviga: Martina Harms-Aalto (28.1 § 7 punkten i förvaltningslagen).

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, telefon: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Hankintavaltuudet
- 3 Oikaisuvaatimus 17.4.2018 § 80 päätökseen

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

Utdrag

Utdrag
Muutoksenhakija

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning
Bilaga 1
Bilaga 2

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Beslutet och begäran om omprövning

Ändringssökanden begär ändring (bilaga 1) i det beslut som nämnden för fostran och utbildning fattade 17.4.2018 (§ 80), genom vilket hon sades upp från tjänsten som chef för småbarnspedagogiken.

Enligt § 134, moment 1 i kommunallagen får den som är missnöjd med ett beslut av kommunstyrelsen, en nämnd, ett utskott eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem begära omprövning av beslutet. Enligt § 137 får omprövning begäras och kommunalbesvär anföras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Begäran om omprövning har lämnats in inom utsatt tid och hos rätt omprövningsmyndighet.

Ändringssökandens krav

Ändringssökanden kräver att uppsägningen hävs.

Ändringssökanden motiverar sitt krav enligt följande:

1. De saknade dokumenten.

Utvecklingssamtalet och bedömningen av arbetsprestationen försumades för endast en enda underlydande

2. Köpet av arbetshandledning.

Huvudsakligen gällde köpen utbildning och inte arbetshandledning. Enligt upphandlingslagen är tröskelvärdet 60 000 euro för tjänsteupphandling.

3. Anställningen av en barnträdgårdslärare.

Ett arbetsavtal måste göras upp för att personen skulle få lön, eftersom arbetet hade inletts redan innan arbetsavtalet gjorts upp

Ändringssökandens motiveringar i sin helhet framgår av den bifogade begäran om omprövning.

Erhållna redogörelser samt den juridiska bedömningen

De saknade dokumenten

Enligt den redogörelse arbetsgivaren har fått har dokumenteringen av utvecklingssamtalen och bedömningen av arbetsprestationen försum-

19.06.2018

mats för samtliga underlydande. Ändringssökandens påstående stämmer alltså inte överens med den redogörelse arbetsgivaren har fått.

Ändringssökanden konstaterar att dokument förstördes eller arkiverades i samband med att utbildningsverket flyttade i december 2016. Hade dokumenten arkiverats skulle de finnas till hands. Om utvecklingssamtalen och bedömningen av arbetsprestationen hade dokumenterats, hade de underlydande haft egna exemplar av dokumenten och så är det inte.

Köpet av arbetshandledning

Ändringssökanden beställde arbetshandledning och utbildning som ses som arbetshandledning i strid med utbildningsdirektörens beslut om upphandling. Av en leverantör beställde chefen arbetshandledning för 34 640,00 euro och av en annan för 42 209,20 euro. Det är fråga om betydande belopp, vilka inte har förnekats. I begäran om omprövning preciseras inte närmare till vilka delar det inte skulle gälla arbetshandledning eller utbildning som ses som arbetshandledning.

Ändringssökanden uppger att tröskelvärdet för tjänsteupphandling är 60 000 euro och avser med det uppenbarligen att upphandlingarna för de båda serviceleverantörernas del ligger under tröskelvärdet. Någon juridisk betydelse har detta ändå inte vid bedömningen av det här ärendet, eftersom det inte handlar om tröskelvärdet enligt upphandlingslagen utan om den befogenhet vid upphandling som nämnden för fostran och utbildning delegerat till tjänsteinnehavare. Nämnden beslutade 20.6.2018 (§ 5) att upphandlingsbefogenheterna för chefen för småbarnspedagogiken är 15 000 euro från och med 1.6.2017 (bilaga 2). Redan på den grunden borde båda upphandlingarna ha avbrutits efter 1.6.2017, eftersom bägge två redan överskridit 15 000 euro.

Anställningen av en barnträdgårdslärare

Ändringssökanden uppger att orsaken till att hon överskred sin befogenhet var att personen redan hade börjat arbetet, och för att trygga löneutbetalningen måste ett arbetsavtal göras upp. Ändringssökanden medger själv att hon överskridit befogenheten, för vilket det inte har lagts fram juridiskt hållbara skäl. Ändringssökanden meddelar att hon informerat sin chef om behovet av personalresurs. Detta stämmer inte när det gäller den här personen, utan då har ändringssökanden överskridit sin befogenhet och anställt personen utan chefen känt till det, vilket hon också själv har medgivit.

Då arbetsavtalet för personen gjordes upp, skedde det i ett läge där det disciplinära förfarande gällande de upphandlingar som ändringssökanden gjort i strid med ramavtalen ännu inte hade avgjorts. Samtidigt som

behandlingen av överskridningen av befogenheterna pågick har ändringssökanden alltså medvetet i detta fall överskridit sin befogenhet.

Organisationsförändringen i staden

Ändringssökanden motiverar sitt förfarande med att staden genomförde en organisationsförändring. En organisationsförändring är inte en godtagbar orsak som skulle berättiga att befogenheter överskrids. Största delen av upphandlingarna gjordes dessutom innan organisationsförändringen trädde i kraft.

Samarbetet med chefen

Ändringssökanden försöker också berättiga sina handlingar med att hon inte har fått tillräckligt stöd av sin chef. Hon har alltid haft möjlighet att få stöd och hon har också uppmanats att be om stöd. Också av den utredning arbetsgivaren har fått framgår att hon i dessa ärenden inte har diskuterat med sin chef för att sålunda hitta en lösning, utan valt att agera självständigt och därmed inte sett sig vara bunden av de beslut som gäller tjänsteinnehavare. Som motivering berättigar påståendet inte förfarandet.

Slutledning

Ändringssökanden har inte fört fram något nytt som juridiskt skulle inverka på ärendet. Arbetsgivaren hade ett sakligt och vägande skäl till uppsägningen i enlighet med § 35 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare. Med hänsyn till beslutet av nämnden för fostran och utbildning samt de redogörelser som arbetsgivaren har fått föreslår föredraganden att begäran om omprövning avslås.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, telefon: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Hankintavaltuudet
- 3 Oikaisuvaatimus 17.4.2018 § 80 päätökseen

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

Utdrag

Utdrag
Muutoksenhakija

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning
Bilaga 1
Bilaga 2

Beslutshistoria

Nämnden för fostran- och utbildning 17.04.2018 § 80

HEL 2018-002923 T 01 01 04 01

Beslut

Nämnden för fostran och utbildning beslutade att säga upp chefen för småbarnspedagogiken ***** tjänsteförhållande (signum 25877) med en uppsägningstid på sex månader. Uppsägningstiden börjar löpa dagen efter det att uppsägningen delgivits. Nämnden fattar sitt beslut med stöd av kapitel 23, § 3 i Helsingfors stads förvaltningsstadga och det beslut om delegering av personalärenden inom sektorn för fostran och utbildning som fattats av sektorchefen 17.5.2017 samt i enlighet med § 35 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare. Tjänsteinnehavaren har inte arbetsskyldighet under uppsägningstiden.

Behandling

17.04.2018 Enligt förslaget

Jäviga: Martina Harms-Aalto (28.1 § 7 punkten i förvaltningslagen).

Vid behandlingen hördes Timo Korhonen som sakkunnig och han avlägsnade sig efter hörandet.

27.03.2018 Poistettiin

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, telefon: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

§ 138

Oikaisuvaatimus viran täyttämättä jättämisestä

HEL 2018-006645 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 ja 136 §:n nojalla jättää tutkimatta ***** tekemän oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt rehtorin 30.5.2018 (§ 70) tekemästä viran täyttämättä jättämisestä koskevasta päätöksestä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** on tehnyt oikaisuvaatimuksen rehtorin 30.5.2018 (§ 70) tekemästä päätöksestä, jolla rehtori päätti jättää täyttämättä haettavana olleen tuntiopettajan tehtävän määräajaksi.

Toimialajohtajan delegointipäätöksen (17.5.2017, § 22) mukaan peruskoulun rehtori ottaa määräaikaisen tuntiopettajan.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 2 luvun 4 §:n 2 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomaisen voi perustelusta syystä päättää hakuajan jatkamisesta, uudesta hakumenettelystä tai virkasuhteen täyttämättä jättämisestä.

Kuntalain 134 §:n mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymättömän saa hakea siihen oikaisua.

Kuntalain 136 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Lain 141 §:n 3 momentin mukaan päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, on liitettävä ilmoitus muutoksenhakukiellosta.

Rehtori on erheellisesti liittänyt päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta oikaisuvaatimusohjeen. Erheellisesti annettu muutoksenhakuohje ei tee päätöksestä valituskelpoista.

Viran täyttämättä jättämistä koskevalla päätöksellä ei ole lopullisesti ratkaistu viran täyttämistä koskevaa asiaa. Tällainen päätös katsotaan asian valmisteluksi. Muutoksenhaku tapahtuu siinä vaiheessa, kun virka on täytetty. Kaupungilla ei ole velvollisuutta täyttää haettavana olevaa virkaa eikä kenelläkään ole oikeutta tulla nimitetyksi.

Rehtorin päätös ei sisällä sellaista ratkaisua, josta saisi tehdä oikaisuvaatimuksen tai kunnallisvalituksen.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun viitaten, että oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Esittelijä

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Aira Saarni, johtava lakimies, puhelin: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Liitteet

1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteen liitteet

19.06.2018

Asia/22

Otteensaaja

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuk-
sen johdosta annettu päätös

19.06.2018

§ 138

Begäran om omprövning gällande beslut att inte besätta en tjänst

HEL 2018-006645 T 01 01 01 01

Beslut

Nämnden för fostran och utbildning beslutade med stöd av § 134 och 136 i kommunallagen att inte ta upp ***** begäran om omprövning till prövning. Begäran om omprövning gäller ett rektorsbeslut att inte besätta en tjänst 30.5.2018 (§ 70). Nämnden motiverar sitt avslag med de faktorer som framställs i föredragningen.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Aira Saarni, ledande jurist, telefon: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Bilagor

1 Sekretessbelagd (MyndOffL 24 § 1 mom. 32 p.)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

Utdrag

Utdrag

Utdrag till

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

***** begär omprövning av ett beslut av en rektor 30.5.2018 (§ 70), enligt vilket rektorn beslutade att inte besätta ett ledigförklarat uppdrag som timlärare på viss tid.

Enligt sektorchefens beslut om delegering (17.5.2017, § 22) är det rektorn som vid en grundskola som anställer timlärare på viss tid.

Enligt kapitel 2, § 4, moment 2 i lagen om kommunala tjänsteinnehavare kan den myndighet som beslutar om anställning i tjänsteförhållande av grundad anledning besluta om förlängning av ansökningstiden, om ett nytt ansökningsförfarande eller om att lämna tjänsteförhållandet obesatt.

Enligt § 134 i kommunallagen kan den som är missnöjd med ett beslut av kommunstyrelsen, en nämnd, ett utskott eller deras sektioner eller en myndighet som lyder under dem, få begära omprövning av beslutet.

Enligt § 136 i kommunallagen får omprövning inte begäras eller kommunalbesvär anföras i fråga om beslut som endast gäller beredning eller verkställighet. Enligt § 141, moment 3 i lagen ska man till ett beslut i vilket begäran om omprövning inte får framställas och över vilket kommunalbesvär inte får anföras föga ett meddelande om besvärshälsö.

Rektorn har felaktigt fogat en anvisning om hur man begär omprövning till ett beslut i vilket man inte får begära omprövning. En felaktigt given anvisning om hur man begär omprövning gör ändå inte beslutet överklagbart.

Genom ett beslut om att inte besätta en tjänst har man inte slutgiltigt avgjort det ärende som gäller besättandet av tjänsten. Ett sådant beslut ses som beredning. Sökande av ändring blir möjligt när tjänsten har besatts. Staden har ingen skyldighet att besätta en ledigförklarad tjänst och ingen har heller rätt att bli utnämnd.

Rektorns beslut innebär inte ett sådant avgörande som skulle betyda att man får begära omprövning eller anföras kommunalbesvär.

Föredraganden föreslår med hänvisning till ovan framförda att begäran om omprövning inte tas upp till prövning.

Föredragande

direktör för den svenska servicehelheten
Niclas Grönholm

Upplysningar

Aira Saarni, ledande jurist, telefon: 310 86748
aira.saarni(a)hel.fi

Bilagor

1 Sekretessbelagd (MyndOffL 24 § 1 mom. 32 p.)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

19.06.2018

Asia/22

Utdrag

Utdrag
Utdrag till

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, beslut med anledning av begäran om omprövning

19.06.2018

Asia/23
Salassa pidettävä
JulkL 24 § 1 mom 25 k.

---

§ 139
Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)

19.06.2018

Asia/23
Salassa pidettävä
Julkl 24 § 1 mom 25 k.

---

§ 139
Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 25 k.)

§ 140

Oppisopimuskoulutuksena järjestettävän liiketoiminnan perustutkinnon tutkintokoulutuksen ja näyttöjen hankinta

HEL 2018-003905 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä oppisopimuskoulutuksena järjestettävän liiketoiminnan perustutkinnon puitejärjestelyyn tutkintokoulutuksen ja näyttöjen järjestäjäksi:

Itä-Uudenmaan koulutuskuunta-yhtymä, Liikelaitos Edupoli (y-tunnus 0210838-1)

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa oppisopimusjohtajan tekemään palveluhankinnan kohteesta tarjouspyyntöön ja annettuun tarjoukseen perustuvan puitesopimuksen yhden (1) vuoden ajaksi ja päättämään ennen perussopimuskauden päättymistä yhden (1) kahden (2) vuoden optiokauden ja yhden (1) yhden (1) vuoden optiokauden käyttöönotosta suoraa hankintaa käyttäen.

Saatujen tarjousten pohjalta hankinnan arvonlisäveroton kokonaisarvo on noin 1,8 milj. euroa.

Hankintasopimusta ei voida tehdä, ennen kuin tarjoaja on toimittanut hankintayksikölle tarjouspyynnössä mainitut hankintalain 88 §:n mukaiset otteet rikosrekisteristä ja tilaajavastuulain mukaiset selvitykset. Hankintayksikkö tutkii otteista ja muista selvityksistä, koskeeko tarjoaja jokin hankintalain 80 §:n mukainen pakollinen poissulkemisperuste. Poissulkemisperusteen ilmetessä ratkaistaan hankintaa koskeva päätös uudelleen oikaisemalla tätä päätöstä hankintalain 132 §:n mukaisesti.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Virpi Heinonen, koulutustarkastaja, puhelin: 310 86871
virpi.heinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

Tarjoajat

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kilpailutus perustuu Helsingin kaupunginkanslian 13.4.2018 päivättyyn tarjouspyyntöön H013-18, HEL 2018-003905. Liiketoiminnan perustutkinnon hankinta on toteutettu avoimella menettelyllä.

Hankinnasta on julkaistu hankintailmoitus 13.4.2018 sähköisessä HIL-MA-ilmoituskanavassa www.hankintailmoitukset.fi. Määräaika tarjousten jättämiselle päättyi 7.5.2018. Määräaikaan mennessä saapui 3 tarjousta: Helsinki Business College Oy, Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Liikelaitos Edupoli ja Markkinointi-instituutin Kannatusyhdistys ry.

Tarjoajien soveltuvuuden tarkastaminen

Tarjouspyynnön kohdassa Soveltuvuusvaatimukset on esitetty tarjoajan soveltuvuudelle asetetut vaatimukset ja selvitysvelvollisuudet.

Tarjoajien soveltuvuutta koskevat edellytykset on tarkastettu lukuun ottamatta pakollisia poissulkemisperusteita, jotka tarkastetaan päätöksenteon jälkeen ennen mahdollisen sopimuksen tekemistä tarjoajan toimittamien rikosrekisteriotteiden perusteella.

Tarjosten tarjouspyynnönmukaisuuden tarkastaminen

Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Liikelaitos Edupolin tarjous on tarjouspyynnön mukainen.

Tarjouspyynnön kohdassa Hylkäämisperusteet on ilmoitettu että tarjous voidaan hylätä, mikäli tarjoajan tutkintokohtainen hinta on niin korkea, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin (Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 532/2017) ja asetukseen (Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus, 682/2017 ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista) nojautuva hankintayksikönlaskennallinen, yksittäiselle oppisopimuskoulutukselle osoitettu kulloinenkin määräraha ei kata oppisopimuskoulutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Oppisopimuskoulutuksen kustannukset ovat ammatillinen koulutus ja ohjaus, näytöt, työnantajalle maksettava koulutuskorvaus, oppisopimusopiskelijalle maksettavat opintososiaaliset etuudet ja matkakorvaukset sekä koulutuksen järjestäjälle aiheutuvat kulut.

Helsinki Business College Oy:n ja Markkinointi-instituutin Kannatusyhdistys ry:n ilmoittamat tarjoushinnat ovat niin korkeat, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukainen valtionosuus ei kata oppisopimuskoulutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Näin ollen Helsinki Business College Oy:n ja Markkinointi-instituutin tarjoukset tulee hylätä tarjouspyynnön mukaisesti.

Tarjousten vertailu

Hankittavien palveluiden valintaperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytettiin hinta-laatusuhteeltaan parasta tarjousta.

Tarjouspyynnön mukaan hinnan painoarvo on 65 pistettä ja laadun 35 pistettä. Laadun arviointiperusteena on: koulutustarjotin pakollisille ja valinnaisille tutkinnon osille 10 pistettä, koulutustarjotin yhteisille tutkinnon osille 10 pistettä, erityisen tuen tarpeen palvelut 10 pistettä ja opiskelijan ohjaus 5 pistettä.

Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Liikelaitos Edupolin tarjoushinta on 4620 euroa/opiskelija.

Tarjousvertailua ei ole tarpeen tehdä, koska on vain yksi hyväksytty tarjous.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Virpi Heinonen, koulutustarkastaja, puhelin: 310 86871
virpi.heinonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Otteet

Ote
Tarjoajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kasvatus- ja koulutuslautakunta

§ 141

Tarveselvitys Helsingin kielilukion väistötiloista

HEL 2018-006475 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että Helsingin kielilukion väistötilat Hitsaajankatu 4:ssä otetaan käyttöön lukuvuodeksi 2018-2019. Tilat otetaan käyttöön asteittain siten, että remontoitavat laboratoriotilat ovat lukioiden käytössä viimeistään lokakuussa 2018.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustava tilaohjelma väistötilat kielilukio
- 2 Helsingin kielilukion ja Helsingin aikuislukion tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön arvion mukaan Helsingin kielilukion nykyiset tilat ovat puutteellisessa kunnossa ja tarvitsevat pikaista remonttia. Kajaaninlinnantiellä sijaitsevat tilat remontoidaan 06/2018- 07/2019 välisenä aikana.

Helsingin kielilukion ja Helsingin aikuislukion toiminnan mahdollistamiseksi vuokrataan lukuvuodeksi 2018-2019 väistötilat osalle lukioiden toimintaa. Väistötiloja tarvitaan niille toiminnoille, joille ei remontin takia löydy tiloja Kajaaninlinnantieltä. Neljässä vaiheessa toteutuvan remontin väistötilatopeet on otettu huomioon alustavassa huonetilaohjelmassa (liite nro 1).

Väliaikaisella väistötilaratkaisulla ei ole mitoutuksellisia vaikutuksia lukioiden palveluverkkoon.

19.06.2018

Kaupunkiympäristö ei ole esittänyt vaihtoehtoisia väistötiloja lukioille, koska alueella ei ole tarjolla sopivia tiloja.

Tarkempi kuvaus väistötilaratkaisusta ja sen kustannuksista löytyy liitteenä olevasta tarveselvityksestä (liite2)

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Vera Schulman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 20777
vera.schulman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alustava tilaohjelma väistötilat kielilukio
- 2 Helsingin kielilukion ja Helsingin aikuislukion tarveselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala

19.06.2018

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 117, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 126, 127, 130 ja 141 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 121, 129 ja 133 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

19.06.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3 MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 122 ja 140 §:t.

19.06.2018

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

19.06.2018

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

19.06.2018

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

19.06.2018

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2000 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6000 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Postiosoite
PL 51300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Töysänkatu 2 D
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 8600
Faksi
+358 9 86390

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI2922661800003009
Alvno
FI02012566

19.06.2018

Pöytäkirjan 128 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 146 §

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 131, 132, 134, 137 ja 138 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

19.06.2018

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

19.06.2018

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 250 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

6

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 135, 136 ja 139 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sovellettava lainkohta: Varhaiskasvatuslaki 30 a § 1 momentti.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

BESVÄRSANVISNING

137 och 138 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

19.06.2018

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas genom kommunalbesvär endast av den som har framställt begäran om omprövning av det ursprungliga beslutet.

Om det ursprungliga beslutet har ändrats med anledning av begäran om omprövning, får ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också.

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

19.06.2018

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inter redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

19.06.2018

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 250 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

2 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

139 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas genom besvär.

Tillämpat lagrum: 30 a § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik.

19.06.2018

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Pia Pakarinen
puheenjohtaja

Jaana Lax
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Pia Kopra

Ville Jalovaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.06.2018.